

1. Basit Rastgele Örneklem (Simple Random Sampling):

Bu yöntem, popülasyondan tamamen **rastgele** örnekler alır ve her birimin seçilme olasılığı eşittir.

Ne Zaman Kullanılır?

- Eğer popülasyonun her biriminden eşit bir şekilde temsil almak istiyorsanız, bu yöntemi kullanabilirsiniz.
- Örneğin, bir okuldaki tüm öğrencilerden rastgele bir grup seçmek isterseniz, her öğrenciye eşit bir seçilme şansı verirsiniz, bu basit rastgele örneklemedir.

Avantajları:

- Kolay uygulanabilir.
- Bütün popülasyonun eşit şekilde temsil edilmesini sağlar.

Dezavantajları:

- Büyük bir popülasyona sahipseniz, örneklem almak zorlaşabilir.
- Popülasyona tüm veriye ulaşmanın mümkün olmadığı durumlarda, bazı grupların temsili düşük olabilir.

Python Örneği:

```
import pandas as pd

# %10 oranında rastgele örnekleme
simple_random_sample = df_coffee.sample(frac=0.1, random_state=2021)

# Sonuçları görüntüleme
print(simple_random_sample.head())
```

Bu örnek, **df_coffee** veri çerçevesinden **%10** oranında tamamen **rastgele** bir örnek alır.

2. Tabakalı Örneklem (Stratified Sampling):

Bu yöntemde, popülasyon belirli gruplara veya **katmanlara (tabakalara)** ayrılır ve her gruptan belirli oranda örnek alınır. Her grup homojen olmalı ve belirli bir özelliğe göre gruplandırılmalıdır.

Ne Zaman Kullanılır?

- Eğer belirli bir grubun **eşit temsili** gerektiği durumlarda kullanılır. Örneğin, ülkeler arasındaki dengeli bir dağılım sağlamak için kullanılabilir.

Avantajları:

- Her grup homojen şekilde temsil edilir, böylece her grup hakkında daha doğru sonuçlar elde edilir.
- Düşük varyans sağlar ve daha güvenilir sonuçlar elde edilebilir.

Dezavantajları:

- Grupların nasıl tanımlanacağı ve her grup için ne kadar örnek alınacağı gibi kararlar karmaşık olabilir.

Python Örneği:

```
# Veri setini ülkelere göre tabakalara ayırıp, her ülkeden %10
# oranında rastgele örnek alıyoruz
stratified_sample =
df_coffee.groupby('country_of_origin').sample(frac=0.1,
random_state=2021)

# Sonuçları görüntüleme
print(stratified_sample['country_of_origin'].value_counts())
```

Bu kod, **country_of_origin** sütununa göre **gruplama** yapar ve her gruptan **%10** oranında rastgele örnekler alır. Bu yöntem, her bir ülkenin eşit temsil edilmesini sağlar.

3. Kümeleme Örneklemesi (Cluster Sampling):

Kümeleme örneklemesinde, popülasyon **küme** adı verilen küçük gruplara ayrılır ve bu kümelerden bazıları rastgele seçilir. Seçilen kümelerdeki **tüm veriler** analiz edilir. Yani, örneklem bir kümeyle sınırlıdır.

Ne Zaman Kullanılır?

- Eğer tüm popülasyonu incelemek yerine, popülasyonu küçük kümelere ayırarak bazı kümeler üzerinden analiz yapmayı tercih ediyorsanız kullanılır.
- Büyük ve dağınık popülasyonlarda maliyet ve zaman tasarrufu sağlamak için ideal bir yöntemdir.

Avantajları:

- Kümeleme örneklemesi, maliyet ve zaman tasarrufu sağlar.
- Özellikle büyük veri kümelerinde daha verimli olabilir.

Dezavantajları:

- Eğer kümeler **homojen değilse**, temsil gücü azalabilir. Yani, kümeler arasında büyük farklar varsa, bazı kümeler yeterince iyi temsil etmeyebilir.

Python Örneği:

```
import random

# Kahve çeşitleri arasından rastgele 3 çeşit seçiyoruz
varieties = df_coffee['variety'].unique()
selected_varieties = random.sample(list(varieties), k=3)

# Sadece seçilen kümelere ait verileri filtreliyoruz
cluster_sample =
```

```
df_coffee[df_coffee['variety'].isin(selected_varieties)]
```

```
# Sonuçları görüntüleme
```

```
print("Seçilen çeşitler:", selected_varieties)
```

```
print(cluster_sample.head())
```

Bu örnek, **variety** sütunundaki **benzersiz çeşitleri** rastgele seçer ve sadece seçilen kümelerdeki (çeşitlerdeki) tüm verileri alır.

Özet Karşılaştırma:

Örnekleme

Türü	Ne Zaman Kullanılır?	Avantajları	Dezavantajları
Basit Rastgele Örnekleme	Popülasyonun rastgele seçildiği durumlar	Kolay, her birime eşit şans	Büyük popülasyonlar için zor olabilir, temsili düşük olabilir
Tabakalı Örnekleme	Grupların eşit temsil edilmesi gerektiğinde	Her gruptan orantılı örnek alınır	Grupları tanımlamak ve eşit dağılım zor olabilir
Kümeleme Örnekleme si	Tüm popülasyon yerine bazı gruplar üzerinden çalışmak istendiğinde	Maliyet ve zaman tasarrufu sağlar	Küme homojen değilse temsil gücü azalabilir

Özetle:

- **Basit Rastgele Örnekleme**, tüm popülasyonu rastgele seçmek için kullanılır ve en basit yöntemdir.
- **Tabakalı Örnekleme**, belirli grupların eşit temsilini sağlamak için kullanılır.
- **Kümeleme Örnekleme**, gruplar üzerinden çalışmak isteyen durumlarda tercih edilir, genellikle zaman ve maliyet tasarrufu sağlar.

Her üç yöntem de farklı veri analizleri ve araştırmalar için avantajlı olabilir, hangi yöntemi kullanacağınız ise araştırma sorunuza ve veri kümenizin yapısına bağlıdır.

Standart Hata Nedir?

Standart hata (Standard Error, SE), bir örneklem ortalamasının popülasyon ortalamasına ne kadar yakın olduğunu gösteren bir ölçüdür. Başka bir deyişle, örneklemden elde edilen ortalamaların **popülasyon ortalamasına ne kadar yakın** olduğunu gösterir. Bu, örneklem verilerinin ne kadar tutarlı ve güvenilir olduğunu anlamamıza yardımcı olur.

Standart hata, **örneklem ortalamalarının standart sapması** olarak da düşünülebilir ve genellikle şu formülle hesaplanır:

$$SE = \frac{\sigma}{\sqrt{n}}$$

- **(\sigma)**: Popülasyonun standart sapması (veya örneklemdeki veriler için örneklem standart sapması).
- **(n)**: Örneklem büyüklüğü.

Standart hata, örneklem büyüklüğüyle ters orantılıdır. Yani, örneklem büyüklüğü arttıkça, standart hata azalır, çünkü daha büyük örneklemeler daha güvenilir ortalamalar sağlar.

Özetle: Standart hata, örneklemde elde edilen ortalamaların ne kadar değişken olduğunu ve popülasyon ortalamasına ne kadar yakın olduğunu ölçer.

Görelî Hata Nedir?

Görelî hata (Relative Error), bir ölçümdeki hatanın, gerçek (doğru) değere oranıdır. Bu, hatanın büyüklüğünün doğru değere ne kadar yakın olduğunu gösteren bir oran veya yüzde değeridir. Görelî hata, genellikle **hatayı doğru değere böler** ve yüzde olarak ifade edilir.

Görelî hata şu şekilde hesaplanır:

$$\text{Görelî Hata} = \frac{|\text{Gerçek Değer} - \text{Ölçülen Değer}|}{|\text{Gerçek Değer}|}$$

Burada:

- **Gerçek Değer:** Doğru kabul edilen değer (örneğin, popülasyon ortalaması).
- **Ölçülen Değer:** Elde edilen örneklemeye göre ölçülen değer (örneğin, örneklem ortalaması).

Özetle: Görelî hata, hatanın büyüklüğünü, gerçek değere göre ne kadar büyük olduğunu gösteren bir orandır. Bu oran, genellikle yüzde olarak ifade edilir.

Standart Hata ve Görelî Hata Arasındaki Farklar:

Özellik	Standart Hata (SE)	Görelî Hata
Tanım	Bir örneklem ortalamasının popülasyon ortalamasına ne kadar yakın olduğunu gösterir.	Ölçülen değer, gerçek değere göre ne kadar uzak olduğunu gösterir.
Hesaplama	$\frac{\sigma}{\sqrt{n}}$ (popülasyon standart sapması bölü karekök örneklem büyüklüğü)	$\frac{ \text{Gerçek Değer} - \text{Ölçülen Değer} }{ \text{Gerçek Değer} }$
Kullanım Alanı	Örneklemden elde edilen sonuçların güvenilirliğini gösterir.	Hata oranını ve ölçüm doğruluğunu gösterir.
Birim	Aynı birime sahiptir (örneğin, kilogram, metre, vb.).	Genellikle bir oran ya da yüzde (%) olarak ifade edilir.
Bağılantılı	Örneklem büyüklüğü (büyüdükçe	Gerçek ve ölçülen değer arasındaki

Özellik	Standart Hata (SE)	Görelî Hata
Olduğu Faktörler	standart hata azalır).	fark.

Özet:

- **Standart hata**, bir örneklem ortalamasının ne kadar değışken olduğunu ve popölasyon ortalamasına ne kadar yakın olduğunu gösterir.
- **Görelî hata**, ölçülen bir değerin, gerçek değere olan oranını ifade eder ve hatanın büyüklüğünü anlamamıza yardımcı olur.

Genel olarak, standart hata örneklem büyüklüğü ve verinin dağılımıyla ilgilidir, görelî hata ise ölçümün doğruluğu ve hatasının gerçek değere oranıyla ilgilidir.

```
from scipy.stats import norm

p_values = np.linspace(0, 1, 100)

quantiles = norm.ppf(p_values, loc=0, scale=1) #verilen olasılık
değerlerine karşılık gelen kuantil (quantile) değerlerini hesaplar.
Burada loc=0 ve scale=1 parametreleri, standart normal dağılım
(ortalama 0, standart sapma 1) kullanılarak hesaplama yapılmasını
sağlar.quantiles listesi, her bir olasılık değeri için karşılık gelen
normal dağılımdaki kuantil değerlerini tutar.

plt.plot(p_values, quantiles, label="Inverse CDF (Normal
Distribution)")

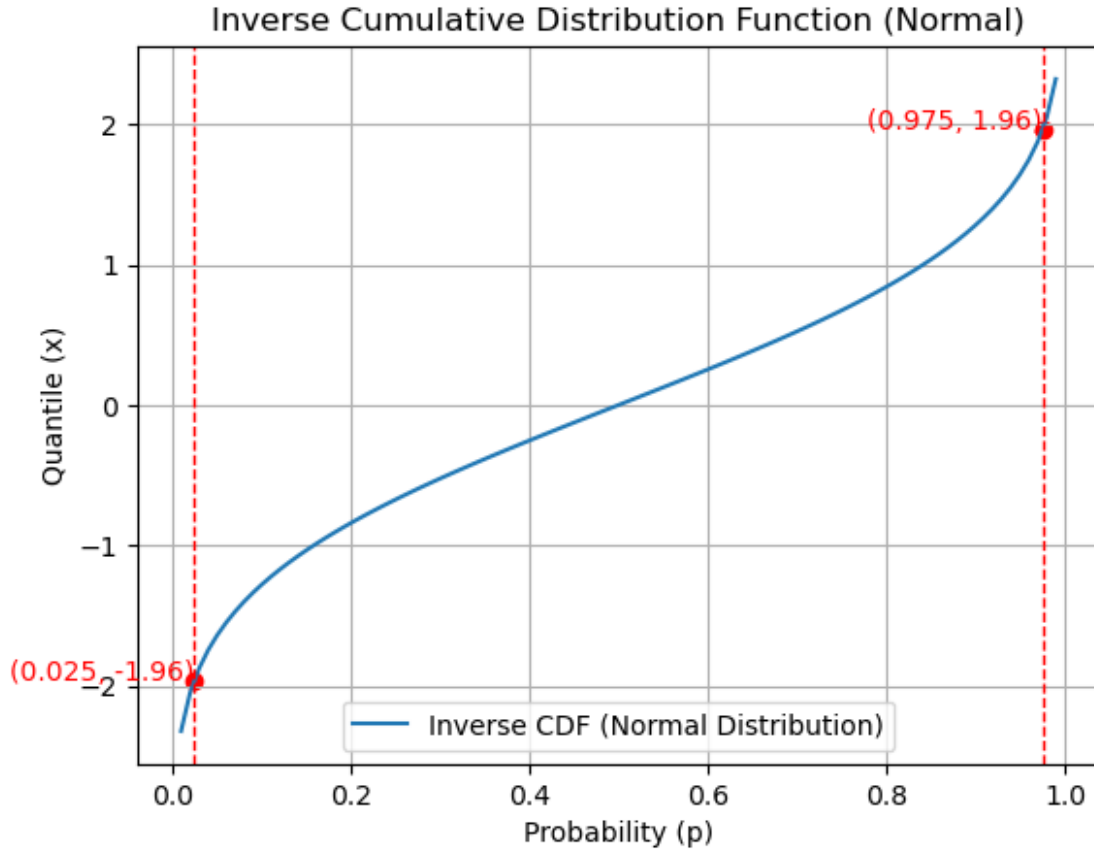
p1, p2 = 0.025, 0.975
quantile_025 = norm.ppf(p1)
quantile_975 = norm.ppf(p2)

plt.scatter([p1, p2], [quantile_025, quantile_975], color='red') #
Noktaları çiz
plt.axvline(p1, color='red', linestyle='dashed', linewidth=1) # p1
için dikey çizgi
plt.axvline(p2, color='red', linestyle='dashed', linewidth=1) # p2
için dikey çizgi

# X ve Y değerlerini grafikte gösterelim
plt.text(p1, quantile_025, f'({p1:.3f}, {quantile_025:.2f})',
color='red', fontsize=10, ha='right')
plt.text(p2, quantile_975, f'({p2:.3f}, {quantile_975:.2f})',
color='red', fontsize=10, ha='right')

plt.xlabel("Probability (p)")
plt.ylabel("Quantile (x)")
```

```
plt.title("Inverse Cumulative Distribution Function (Normal)")
plt.grid(True)
plt.legend()
plt.show()
```


Bu tür hipotez testlerini seçerken hangi testin kullanılacağını anlamak için **bağımlı ve bağımsız değişkenlerin türünü** ve **veri tipini** dikkate almak önemlidir. İşte bu testleri nasıl seçeceğinize dair bazı kısa yollar:

1. T-Testi (T-Statistiği):

- **Kullanım Durumu:** İki bağımsız grup arasında **sürekli** bir değişkenin **ortalama farkı** olup olmadığını test etmek için kullanılır.
- **Durum:** Bağımlı değişken **sürekli**, bağımsız değişken **iki grup** (kategorik) olmalı.
- **Örnek:** Erkekler ve kadınlar arasındaki maaş farkı. çünkü burada aynı öğrencilerden alınan iki ölçüm (önceki sınav puanları ve final sınavı puanları) arasındaki farkı test edeceğiz.

Alternatif: Eğer verileriniz normal dağılmıyorsa, **Mann-Whitney U testi** kullanılabilir.

2. ANOVA (Varyans Analizi):

- **Kullanım Durumu:** Üç veya daha fazla grubun ortalama farklarını test etmek için kullanılır.
- **Durum:** Bağımlı değişken **süreklili**, bağımsız değişken **iki veya daha fazla grup** (kategorik) olmalı.
- **Örnek:** Farklı eğitim yöntemlerinin öğrenci başarısı üzerindeki etkisi.

Alternatif: Eğer verileriniz normal dağılmıyorsa, **Kruskal-Wallis testi** kullanılabilir.

3. Pairwise Test (Çiftli Karşılaştırma Testi):

- **Kullanım Durumu:** Gruplar arası **ikili karşılaştırmalar** yapmak için kullanılır.
- **Durum:** ANOVA testinden sonra, eğer ANOVA **farklılık gösterdiyse**, hangi grupların farklı olduğunu görmek için kullanılır.
- **Örnek:** Üç eğitim yöntemi arasında hangi ikisinin daha başarılı olduğunu test etmek.

4. Bonferroni Düzeltmesi (Bonferroni Correction):

- **Kullanım Durumu:** Birden fazla karşılaştırma yaparken **tip I hata** riskini azaltmak için kullanılır.
- **Durum:** Çiftli karşılaştırmalar yapıyorsanız ve p-değeri çok küçükse, **Bonferroni düzeltmesi** uygulanabilir.
- **Örnek:** Birden fazla grup arasındaki farkları test etmek (ANOVA sonrası).

5. One-Sample Proportion Test (Tek Örneklem Oranı Testi):

- **Kullanım Durumu:** Bir popülasyonun oranının belirli bir değere eşit olup olmadığını test eder.
- **Durum:** Bağımlı değişken **kategorik**, örneklem oranını test ediyoruz.
- **Örnek:** Bir anketin sonucunda, katılımcıların %70'inin belirli bir görüşü benimsediğini test etmek.

6. Two-Sample Proportion Test (İki Örneklem Oranı Testi):

- **Kullanım Durumu:** İki bağımsız grup arasındaki oran farklarını test eder.
- **Durum:** Bağımlı değişken **kategorik**, bağımsız değişken **iki grup** (örneğin erkek ve kadın).
- **Örnek:** Kadınlar ve erkekler arasındaki bir görüş oran farkını test etmek.

7. Ki-Kare Testi (Chi-Square Test):

- **Kullanım Durumu:** **Kategorik verilerde bağımsızlık** veya **beklenen dağılımla gözlemlenen dağılım arasındaki farkı** test etmek için kullanılır.
- **Durum:** Bağımlı ve bağımsız değişkenler **kategorik** olmalı.
- **Örnek:** Eğitim seviyesi ve iş tatmini arasındaki ilişkiyi test etmek.

8. Ki-Kare İyi Uyum Testi (Chi-Square Goodness of Fit Test):

- **Kullanım Durumu:** Gözlemlenen frekansların, beklenen frekanslarla uyumunu test eder.

- **Durum:** Tek bir kategorik değişkenin, beklenen dağılımla ne kadar uyumlu olduğunu test ederiz.
- **Örnek:** Eşit oranlarla dört farklı yanıtın dağılımı.

9. Wilcoxon Testi:

- **Kullanım Durumu:** İki bağımlı grup arasındaki farkı **non-parametrik** olarak test etmek için kullanılır. Bu test, **verilerin normal dağılmadığı durumlarda** kullanılır.
- **Durum:** Bağımlı değişken **sürekli** ve **bağımsız örneklem** ya da **bağımlı örneklem** olmalı.
- **Örnek:** Aynı grup için **önce** ve **sonra** ölçülen değerlerin karşılaştırılması.

10. Mann-Whitney U Testi:

- **Kullanım Durumu:** İki bağımsız grup arasındaki farkı **non-parametrik** olarak test eder.
- **Durum:** Bağımlı değişken **sürekli**, bağımsız değişken **iki grup** (kategorik).
- **Örnek:** Erkekler ve kadınlar arasındaki maaş farkı.

11. Kruskal-Wallis Testi:

- **Kullanım Durumu:** Üç veya daha fazla bağımsız grup arasındaki farkları **non-parametrik** olarak test eder.
 - **Durum:** Bağımlı değişken **sürekli**, bağımsız değişken **kategorik** olmalı.
 - **Örnek:** Üç farklı eğitim yönteminin başarıya etkisini test etmek.
-

Kısa Yol Seçimi:

- **Bir grup (sürekli değişken):** T-Testi veya One-Sample Proportion Testi.
- **İki grup karşılaştırması (sürekli değişken):** T-Testi (bağımsız) veya Mann-Whitney U Testi.
- **İki grup karşılaştırması (oran):** Two-Sample Proportion Testi.
- **Birden fazla grup karşılaştırması (sürekli değişken):** ANOVA veya Kruskal-Wallis (veriler normal dağılmıyorsa).
- **Birden fazla grup karşılaştırması (oran):** Ki-Kare Testi (bağımsızlık).
- **Veri normal dağılmıyorsa:** Mann-Whitney U Testi, Wilcoxon Testi, Kruskal-Wallis Testi.

Bu şekilde, test seçimi yaparken hangi testin uygulanacağını belirlemek çok daha kolay olur.

Test Seçim Rehberi:

- **İki grup karşılaştırması (sürekli değişken):**
 - **T-Testi:** Veriler normal dağılım gösteriyorsa.
 - **Mann-Whitney U Testi:** Veriler normal dağılmıyorsa veya ordinal ölçek kullanılıyorsa.
- **Bir grup karşılaştırması (oran):**
 - **One-Sample Proportion Testi:** Bir grubun belirli bir orandan farklı olup olmadığını test etmek için.
- **İki grup karşılaştırması (oran):**

- **Two-Sample Proportion Testi:** İki farklı grubun oranlarını karşılaştırmak için.
- **Birden fazla grup karşılaştırması (sürekli değişken):**
 - **ANOVA:** Veriler normal dağılım gösteriyorsa.
 - **Kruskal-Wallis Testi:** Veriler normal dağılmıyorsa veya ordinal ölçek kullanılıyorsa.
- **Ki-Kare Testi (Kategorik Veriler):**
 - **Bağımsızlık Testi:** İki kategorik değişken arasındaki ilişkinin bağımsız olup olmadığını test etmek için.
 - **Uyum Testi:** Gözlemlenen frekansların beklenen frekanslarla uyumunu test etmek için.
- **Bir grup karşılaştırması (sürekli değişken):**
 - **One-Sample T-Test:** Bir grubun ortalamasının bilinen bir değerden farklı olup olmadığını test etmek için.
- **İki grup karşılaştırması (aynı grubun farklı zamanlardaki ölçümleri):**
 - **Paired T-Test:** Veriler normal dağılım gösteriyorsa.
 - **Wilcoxon İşaretli Sıra Testi:** Veriler normal dağılmıyorsa.

Bu rehber, hangi testi kullanmanız gerektiğine hızlıca karar vermenizi sağlar! 😊

Bu testlerin nasıl seçileceğine dair bir rehber sundum. Bu sayede sınavda hangi testi kullanmanız gerektiğini rahatça belirleyebilirsiniz!

Bağımsız t-testi (Independent t-test): İki bağımsız grubun ortalamalarını karşılaştırmak için kullanılır. Örneğin, erkek ve kız öğrencilerin sınav notlarını karşılaştırmak.

Eşleştirilmiş t-testi (Paired t-test): Aynı grubun farklı zamanlardaki ölçümlerini karşılaştırmak için kullanılır. Örneğin, tedavi öncesi ve sonrası kan basıncı ölçümleri.

Tek örneklem t-testi (One-sample t-test): Bir grubun ortalamasının bilinen bir değerden farklı olup olmadığını test etmek için kullanılır.

ANOVA (Analysis of Variance): Üç veya daha fazla grubun ortalamalarını karşılaştırmak için kullanılır. Örneğin, üç farklı öğretim yönteminin etkilerini karşılaştırmak. **Tek örneklem oran testi (One-sample proportion test):** Bir grubun belirli bir oranın beklediğinden farklı olup olmadığını test etmek için kullanılır. Örneğin, bir okulda öğrencilerin yüzde 70'inin sınavı geçmesini beklerken, gerçek geçme oranının bu değerden farklı olup olmadığını test etmek.

İki örneklem oran testi (Two-sample proportion test): İki farklı grubun oranlarını karşılaştırmak için kullanılır. Örneğin, erkek ve kız öğrenciler arasında sınav geçme oranlarını karşılaştırmak.

Ki-kare testi (Chi-square test): Kategorik veriler arasındaki ilişkiyi veya frekansların beklenen değerlerle uyumunu test etmek için kullanılır.

Ki-kare bağımsızlık testi (Chi-square test for independence): İki kategorik değişken arasındaki ilişkinin bağımsız olup olmadığını test etmek için kullanılır. Örneğin, sigara içme alışkanlığı ile yaş grupları arasındaki ilişkiyi test etmek. **Ki-kare iyilik uyum testi (Chi-square goodness-of-fit test):** Gözlemlenen frekansların beklenen frekanslara uyumunu test eder. Örneğin, bir zarın adil

olup olmadığını test etmek. Mann-Whitney U testi: İki bağımsız grubun medyanlarını karşılaştırmak için kullanılır. Veriler normal dağılmıyorsa ya da ölçek ordinal ise tercih edilir. Örneğin, tedavi ve kontrol gruplarının iyileşme sürelerini karşılaştırmak.

Wilcoxon işaretli sıra testi (Wilcoxon signed-rank test): Aynı grubun farklı zamanlardaki ölçümlerini karşılaştırmak için kullanılır (paired t-test'in parametrik olmayan eşdeğeri). Örneğin, tedavi öncesi ve sonrası ağrı skorlarını karşılaştırmak.

Kruskal-Wallis testi: Üç veya daha fazla bağımsız grubun medyanlarını karşılaştırmak için kullanılır. ANOVA'nın parametrik olmayan eşdeğeridir. Örneğin, üç farklı tedavi yönteminin iyileşme süresine etkisini test etmek.

İstatistiksel Test Seçim Rehberi

Bu rehber, hangi testi kullanmanız gerektiğini hızlıca anlamana yardımcı olur. Verilerinizin **grup sayısı**, **değişken tipi** ve **bağımlılık durumu** gibi özelliklerine göre seçim yapabilirsiniz.

1. Tek Grup Karşılaştırması

- **Sürekli değişken (ortalama) bilinen bir değerden farklı mı?**
 - **One-Sample T-Test:** Bir grubun ortalamasını sabit bir değere karşılaştırmak için.
 - Örnek: "Bir sınıfın sınav ortalaması 70 mi?"
 - **Kategorik değişken (oran) bilinen bir orandan farklı mı?**
 - **One-Sample Proportion Test:** Bir grubun belirli bir orandan farklı olup olmadığını test etmek için.
 - Örnek: "Bir okulda sınavı geçenlerin oranı %80 mi?"
-

2. İki Grup Karşılaştırması

- **İki bağımsız grubun sürekli değişken ortalamalarını karşılaştırmak:**
 - **Two-Sample T-Test (Independent T-Test):** Gruplar bağımsız ve veri sürekli ise.
 - Örnek: "Erkek ve kız öğrencilerin matematik sınavı ortalamaları farklı mı?"
 - **İki bağımsız grubun medyanlarını karşılaştırmak:**
 - **Mann-Whitney U Test (Wilcoxon Rank-Sum Test):** Veriler normal dağılmıyorsa veya ordinal ise.
 - Örnek: "İki farklı mağazanın müşteri memnuniyeti farklı mı?"
 - **İki bağımlı (eşleştirilmiş) ölçümün sürekli değişken ortalamalarını karşılaştırmak:**
 - **Paired T-Test:** Aynı gruptan iki farklı durumda ölçülen veriler.
 - Örnek: "Öğrencilerin ders öncesi ve sonrası stres seviyeleri farklı mı?"
 - **İki bağımlı ölçümün medyanlarını karşılaştırmak:**
 - **Wilcoxon Signed-Rank Test:** Veriler normal dağılmıyorsa.
 - Örnek: "Tedavi öncesi ve sonrası ağrı skorları farklı mı?"
 - **İki bağımsız grubun kategorik değişken oranlarını karşılaştırmak:**
 - **Two-Sample Proportion Test:** İki grubun oranları karşılaştırılır.
 - Örnek: "Erkek ve kız öğrencilerin sınavı geçme oranları farklı mı?"
-

3. Üç veya Daha Fazla Grup Karşılaştırması

- **Üç veya daha fazla bağımsız grubun sürekli değişken ortalamalarını karşılaştırmak:**
 - **ANOVA (Analysis of Variance):** Veriler normal dağılım gösteriyorsa.
 - Örnek: "Üç farklı öğretim yönteminin başarı üzerindeki etkisi farklı mı?"
- **Üç veya daha fazla bağımsız grubun medyanlarını karşılaştırmak:**
 - **Kruskal-Wallis Test:** Veriler normal dağılmıyorsa veya ordinal ise.
 - Örnek: "Üç farklı maaş grubunun iş memnuniyeti farklı mı?"

4. Kategorik Veri Karşılaştırmaları

- **Kategorik veriler arasındaki ilişkiyi test etmek:**
 - **Chi-Square Test for Independence (Ki-Kare Bağımsızlık Testi):** İki kategorik değişken bağımsız mı?
 - Örnek: "Sigara içme durumu ile yaş grubu arasında ilişki var mı?"
- **Kategorik verilerin belirli bir dağılıma uyup uymadığını test etmek:**
 - **Chi-Square Goodness-of-Fit Test (Ki-Kare İyilik Uyum Testi):** Gözlemlenen ve beklenen frekanslar arasında fark var mı?
 - Örnek: "Bir zar adil mi?"

Özet Tablo

Durum	Test
Tek grup - Ortalama (sürekli)	One T-Test
Tek grup - Oran (kategorik)	One-Sample Proportion Test
İki bağımsız grup - Ortalama (sürekli, oran)	Two-Sample T-Test
İki bağımsız grup - Medyan (ordinal)	Mann-Whitney U Test
İki bağımlı grup - Ortalama (sürekli)	ikili T-Test
İki bağımlı grup - Medyan (ordinal)	Wilcoxon Signed-Rank Test
İki bağımsız grup - Oran (kategorik)	Two-Sample Proportion Test
Üç veya daha fazla grup - Ortalama	ANOVA
Üç veya daha fazla grup - Medyan(ordinal)	Kruskal-Wallis Test
İki kategorik değişken ilişkisi	Chi-Square Independence Test
Kategorik veri uyumu	Chi-Square Goodness-of-Fit Test

Bu rehber ile doğru testi seçmek artık çok daha kolay! 😊

-> çıktı verileri sayısal ise regresyon kullanılır! doğru çizilemeye çalışıyorsun örneklere en yakın doğruyu çizmek
-> çıktıda kategorik değerler varsa sınıflandırma kullanılır.
kategorik değerleri en iyi şekilde birbirinden ayırabilen modeli çizmeyi çalışır

Z SKORU:

Z-skoru, verinin ortalama değerden ne kadar uzak olduğunu gösterir. #z ortalaması 0 sapması 1 olan bir dağılımdır

$$Z = \frac{(\mu - X)}{\sigma}$$

\$(X)\$: Gözlemlenen değer \$(\mu)\$: Ortalama \$(\sigma)\$: Standart sapma

Z-Skoru Sonuçlarının Yorumlanması:

- Z-skoru, verinin ortalama değerden ne kadar uzak olduğunu gösterir.
- Z-skoru **0** ise, veri ortalama ile tam olarak örtüşüyor demektir.
- Z-skoru **pozitif** ise, veri ortalamadan **büyük** demektir.
- Z-skoru **negatif** ise, veri ortalamadan **küçük** demektir.

```
import numpy as np
scores = [70, 80, 85, 90, 95, 100, 105, 110, 115, 120]
beklenen_deger= 95
mean_scores = np.mean(scores) #EĞER LİSTE ŞEKLİNDE VERİLİRSE NUMPY İLE
MEAN HESAPLAMAK ZORUNDASIN!
mean_scores
#mean_scores2 = scores.mean()
#mean_scores2
```

97.0

```
ss = np.std(scores)
ss
```

15.198684153570664

```
z_score = (beklenen_deger - mean_scores) / ss
z_score
```

-0.1315903389919538

```
import pandas as pd
import numpy as np
data = {'Scores': [70, 80, 85, 90, 95, 100, 105, 110, 115, 120]}
df = pd.DataFrame(data)
beklenen_deger= 95
meanss = df['Scores'].mean()
std_dev = df['Scores'].std()
z_score2 = (beklenen_deger - meanss) / std_dev
z_score2
```

-0.12483755678647183

```
import pandas as pd
import numpy as np
data = {'Scores': [70, 80, 85, 90, 95, 100, 105, 110, 115, 120]}
df = pd.DataFrame(data)
```

```
scores2 = df['Scores']
beklenen_deger= 95
meanss = df['Scores'].mean()
std_dev = np.std(scores2, ddof=1) #burası önemli!! hepsinin alınacağını belirtmek için numpy ile olduğunda ddof = 1 olmalı
z_score2 = (meanss - beklenen_deger) / std_dev
z_score2
```

```
0.12483755678647183
```

```
df_stck = pd.read_feather("data/stack_overflow.feather")
df_stck
```

	respondent	main_branch
hobbyist \		
0	36.0 I am not primarily a developer, but I write co...	
Yes		
1	47.0 I am a developer by profession	
Yes		
2	69.0 I am a developer by profession	
Yes		
3	125.0 I am not primarily a developer, but I write co...	
Yes		
4	147.0 I am not primarily a developer, but I write co...	
No		
...
...		
2256	62812.0 I am a developer by profession	
Yes		
2257	62835.0 I am a developer by profession	
Yes		
2258	62837.0 I am a developer by profession	
Yes		
2259	62867.0 I am not primarily a developer, but I write co...	
Yes		
2260	62882.0 I am a developer by profession	
Yes		

	age	age_1st_code	age_first_code_cut	comp_freq	comp_total \
0	34.0	30.0	adult	Yearly	60000.0
1	53.0	10.0	child	Yearly	58000.0
2	25.0	12.0	child	Yearly	550000.0
3	41.0	30.0	adult	Monthly	200000.0
4	28.0	15.0	adult	Yearly	50000.0
...
2256	40.0	10.0	child	Yearly	145000.0
2257	23.0	9.0	child	Monthly	180000.0
2258	27.0	8.0	child	Monthly	7500.0
2259	33.0	13.0	child	Monthly	6000.0
2260	28.0	13.0	child	Yearly	180000.0

	converted_comp	country	...	survey_length
trans \				
0	77556.0	United Kingdom	...	Appropriate in length
No				
1	74970.0	United Kingdom	...	Appropriate in length
No				
2	594539.0	France	...	Too short
No				
3	2000000.0	United States	...	Appropriate in length
No				
4	37816.0	Canada	...	Appropriate in length
No				
...
...				
2256	145000.0	United States	...	Too long
No				
2257	33972.0	Russian Federation	...	Too short
No				
2258	97284.0	Germany	...	Appropriate in length
No				
2259	72000.0	Panama	...	Too long
No				
2260	180000.0	United States	...	Appropriate in length
No				

	undergrad_major \
0	Computer science, computer engineering, or sof...
1	A natural science (such as biology, chemistry,...
2	Computer science, computer engineering, or sof...
3	None
4	Another engineering discipline (such as civil,...
...	...
2256	Computer science, computer engineering, or sof...
2257	Computer science, computer engineering, or sof...
2258	Mathematics or statistics
2259	Another engineering discipline (such as civil,...
2260	Computer science, computer engineering, or sof...

	webframe_desire_next_year \
0	Express;React.js
1	Flask;Spring
2	Django;Flask
3	None
4	None
...	...
2256	Flask;jQuery
2257	ASP.NET Core
2258	None
2259	None

2260 Angular;Express;Flask;React.js

	webframe_worked_with \
0	Express;React.js
1	Flask;Spring
2	Django;Flask
3	None
4	Express;Flask
...	...
2256	Angular;Angular.js;Flask;jQuery;React.js
2257	ASP.NET Core;Flask
2258	None
2259	Django;React.js
2260	Angular;Angular.js;Django;Drupal;Express;Flask

	years_code \	welcome_change	work_week_hrs
0	Just as welcome now as I felt last year	40.0	
4.0			
1	Just as welcome now as I felt last year	40.0	
43.0			
2	Just as welcome now as I felt last year	40.0	
13.0			
3	Just as welcome now as I felt last year	40.0	
11.0			
4	Just as welcome now as I felt last year	40.0	
5.0			
...
.			
2256	Somewhat less welcome now than last year	50.0	
30.0			
2257	Just as welcome now as I felt last year	60.0	
8.0			
2258	Just as welcome now as I felt last year	42.0	
12.0			
2259	A lot less welcome now than last year	45.0	
15.0			
2260	Just as welcome now as I felt last year	40.0	
11.0			

	years_code_pro	age_cat
0	3.0	At least 30
1	28.0	At least 30
2	3.0	Under 30
3	11.0	At least 30
4	3.0	Under 30
...
2256	20.0	At least 30
2257	3.0	Under 30
2258	2.0	Under 30

```
2259          2.0  At least 30
2260          5.0    Under 30
```

```
[2261 rows x 63 columns]
```

Stack Overflow kullanıcıları arasında 'child' kategorisinde olanların oranı gerçekten %35'ten büyük mü? Null Hipotezi (H0): 'child' kategorisinde olan kullanıcıların oranı %35'ten büyüktür

```
first_code_boot_distn = []
for i in range(5000):
    first_code_boot_distn.append(
        np.mean(
            (df_stck.sample(frac=1, replace=True)
             ['age_first_code_cut'] == 'child').mean()
        )
    )

sample_means = (df_stck['age_first_code_cut'] == 'child').mean()
hyp = 0.35
ss = np.std(first_code_boot_distn, ddof=1)
z_score3 = (sample_means - hyp) / ss
z_score3

4.059655896408994

#büyüktür dediği için sağ kuyruk testi yapılır
from scipy.stats import norm

pvalue= 1- norm.cdf(z_score3)
pvalue #h0 reddedilir

2.457254345189508e-05
```

T İSTATİSTİĞİ:

iki örneklem arasındaki ortalama farkının anlamlı olup olmadığını test etmek için kullanılan bir istatistiksel testtir. Bu test, iki grup arasındaki farkın örneklem varyansı ile karşılaştırılmasını sağlar. Özellikle **iki bağımsız grup** için, örneklem büyüklükleri ve standart sapmaları göz önünde bulundurularak hesaplanır.

Formül:

İki bağımsız örneklem için t-istatistiği şu formülle hesaplanır:

$$t = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{\sqrt{\frac{s_1^2}{n_1} + \frac{s_2^2}{n_2}}}$$

- \bar{x}_1 ve \bar{x}_2 : İlk ve ikinci örneklemin ortalamaları
- s_1 ve s_2 : İlk ve ikinci örneklemin standart sapmaları
- n_1 ve n_2 : İlk ve ikinci örneklemin büyüklükleri İki bağımsız örneklem için kullanılan, klasik t-testindeki **serbestlik derecesi** (degrees of freedom) yaklaşık olarak şu formülle hesaplanır:
Serbestlik derecesi düşük olduğunda (df=1, 2), t dağılımı daha geniş kuyruklara sahip olur. Yani, daha fazla ağırlık uç değerlerde bulunur. Serbestlik derecesi arttıkça (df=4, 8), t dağılımı normal dağılıma daha çok benzer hale gelir. Normal dağılım, serbestlik derecesi yüksek olan t dağılımına yaklaşıp.

$$df = n_1 + n_2 - 2$$

'adult' ve 'child' grupları arasındaki 'converted_comp' adlı değişkenin ortalamaları arasındaki farkın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını test et. H_0 = adult grubu ortalamasının child grubu ortalamasından büyüktür.

```
ort = df_stck.groupby('age_first_code_cut')['converted_comp'].mean()
ort

age_first_code_cut
adult      111313.311047
child      132419.570621
Name: converted_comp, dtype: float64

st = df_stck.groupby('age_first_code_cut')['converted_comp'].std()
st

age_first_code_cut
adult      271546.521729
child      255585.240115
Name: converted_comp, dtype: float64

n = df_stck.groupby('age_first_code_cut')['converted_comp'].count()
n

age_first_code_cut
adult      1376
child       885
Name: converted_comp, dtype: int64

import numpy as np
pay = ort.iloc[1] - ort.iloc[0]
payda = np.sqrt(st.iloc[1]**2 / n.iloc[1] + st.iloc[0]**2 / n.iloc[0])
t_stat = pay / payda
t_stat

1.8699313316221844
```

```
degrees_of_freedom = n.iloc[1] + n.iloc[0] - 2
degrees_of_freedom

2259

from scipy.stats import t
p_deger = 1- t.cdf(t_stat , df=degrees_of_freedom)
p_deger #reddedilir h0i çünkü 0.05 yani alpha değerinden küçüktür.

0.030811302165157595
```

Tek Örneklem T-Testi

- **Tanım:** Tek örneklem t-testi, bir örneklem ortalamasının belirli bir teorik veya beklenen değerden (genellikle 0, 100 vb.) anlamlı şekilde farklı olup olmadığını test etmek için kullanılır.
- **Formül** (basit hali):

$$t = \frac{\bar{x} - \mu_0}{\sqrt{\frac{s^2}{n}}}$$

- (\bar{x}): Örneklem ortalaması
- (μ_0): Beklenen/popülasyon ortalaması (hipotezdeki ortalama)
- (s): Örneklem standart sapması
- (n): Örneklem büyüklüğü

Bunda degrees_of_freedom n-1'dir!!! sonrasında sağ ya da sol kuyruk testi yapılır!!

örneğin 2008 ve 2012 verilerinden yaratılan **diff** sütunu) tek bir örneklem verisi (farklar) üzerinden, "bu ortalama fark sıfır mı?" hipotezi test ediliyor. h_0 = 2008 değerinin ort 2012 değerinin ort'ından eşit ya da küçüktür.

```
import pandas as pd

df_election = pd.read_feather('data/repub_votes_potus_08_12.feather')
sample_data = df_election.copy()
sample_data['diff'] = sample_data['repub_percent_08'] -
sample_data['repub_percent_12']
sample_data
```

	state	county	repub_percent_08	repub_percent_12
diff				
0	Alabama	Hale	38.957877	37.139882
1.817995				

1	Arkansas	Nevada	56.726272	58.983452	-
2.257179					
2	California	Lake	38.896719	39.331367	-
0.434648					
3	California	Ventura	42.923190	45.250693	-
2.327503					
4	Colorado	Lincoln	74.522569	73.764757	
0.757812					
...	
...					
95	Wisconsin	Burnett	48.342541	52.437478	-
4.094937					
96	Wisconsin	La Crosse	37.490904	40.577038	-
3.086134					
97	Wisconsin	Lafayette	38.104967	41.675050	-
3.570083					
98	Wyoming	Weston	76.684241	83.983328	-
7.299087					
99	Alaska	District 34	77.063259	40.789626	
36.273633					

[100 rows x 5 columns]

```
xbar = sample_data['diff'].mean()
```

```
mu = 0
```

```
s2 = sample_data['diff'].std()
```

```
n_diff = len(sample_data) #count değil len kullanılmalı!!!!
```

```
n_diff
```

```
100
```

```
pay = xbar - mu
```

```
payda = np.sqrt(s2**2 / n_diff)
```

```
cevap = pay / payda
```

```
cevap
```

```
-5.601043121928489
```

```
from scipy.stats import t
```

```
degrees_of_fre = n_diff - 1
```

```
t.cdf(cevap, df= degrees_of_fre) #alpha değerinden küçük olduğu için h0 reddedilir!
```

```
9.572537285272413e-08
```

```
# KISA YOL :
```

```
import pingouin
```

```
pingouin.ttest(sample_data['diff'], y=0, alternative='less')
```

	T	dof	alternative	p-val	CI95%
cohen-d \					
T-test	-5.601043	99	less	9.572537e-08	[-inf, -2.02]
0.560104					
	BF10	power			
T-test	1.323e+05	0.999955			

ANOVA :

ANOVA (Analysis of Variance), bir veya daha fazla bağımsız değişkenin, bir bağımlı değişken üzerindeki etkilerini test etmek için kullanılan istatistiksel bir yöntemdir. ANOVA'nın amacı, gruplar arasındaki ortalamaların birbirinden anlamlı bir şekilde farklı olup olmadığını belirlemektir. Bu test, özellikle çoklu gruplar arasında karşılaştırmalar yapmak için kullanılır.

Anlamlılık düzeyi: 0.2

#H₀: 'job_sat' kategorisindeki grupların 'converted_comp' ortalamaları eşittir.

#Bu test, "job_sat" (iş tatmini) gibi bağımsız bir değişkenin, "converted_comp" (ücret düzeyi) gibi bağımlı değişken üzerindeki etkilerini incelemeye yarar

```
import pingouin
```

```
pingouin.anova(data=df_stck , dv = "converted_comp" , between = "job_sat") # p değeri anlamlılık düzeyinden küçük. h0 reddedilir!
```

	Source	ddof1	ddof2	F	p-unc	np2
0	job_sat	4	2256	4.480485	0.001315	0.007882

Pairwise tests

```
import pingouin
```

```
pingouin.pairwise_tests(data=df_stck , dv="converted_comp" , between = "job_sat" , padjust="none")
```

	Contrast	A	B	Paired
Parametric \				
0	job_sat	Very dissatisfied	Slightly dissatisfied	False
True				
1	job_sat	Very dissatisfied	Neither	False
True				
2	job_sat	Very dissatisfied	Slightly satisfied	False
True				
3	job_sat	Very dissatisfied	Very satisfied	False
True				
4	job_sat	Slightly dissatisfied	Neither	False
True				
5	job_sat	Slightly dissatisfied	Slightly satisfied	False
True				
6	job_sat	Slightly dissatisfied	Very satisfied	False

True						
7	job_sat		Neither	Slightly satisfied	False	
True						
8	job_sat		Neither	Very satisfied	False	
True						
9	job_sat	Slightly satisfied		Very satisfied	False	
True						
	T	dof	alternative	p-unc	BF10	hedges
0	1.129951	247.570187	two-sided	0.259590	0.197	0.119131
1	0.545948	321.165726	two-sided	0.585481	0.135	0.058537
2	1.243665	187.153329	two-sided	0.215179	0.208	0.145624
3	-0.747379	221.666205	two-sided	0.455627	0.126	-0.063479
4	-0.602209	367.730081	two-sided	0.547406	0.118	-0.055707
5	0.038264	569.926329	two-sided	0.969491	0.074	0.002719
6	-3.076222	821.303063	two-sided	0.002166	7.43	-0.173247
7	0.700752	258.204546	two-sided	0.484088	0.114	0.068513
8	-1.662901	328.326639	two-sided	0.097286	0.337	-0.120115
9	-4.009935	1478.622799	two-sided	0.000064	158.564	-0.192931

Bonferroni correction

Bonferroni düzeltmesi (Bonferroni correction), çoklu karşılaştırmalar (multiple comparisons) yapıldığında, tip I hata oranını (false positive risk) kontrol altına almak için kullanılan bir yöntemdir. Çoklu karşılaştırma, aynı veri seti üzerinde birden fazla istatistiksel test yapmayı ifade eder ve bu da tip I hata oranını arttırabilir.

Diyelim ki, 5 bağımsız test yapıyorsunuz ve her bir testin p-değeri 0.05. Bonferroni düzeltmesi ile bu testlerin her birinin p-değerini şu şekilde düzeltebilirsiniz:

Düzeltilmiş p-değeri = $0.05 \times 5 = 0.25$ Bu durumda, 0.25'ten küçük p-değerleri anlamlı kabul edilir. Yani, 5 testten her birinin p-değeri 0.25'ten küçükse, farklar anlamlıdır.

```
import pingouin
pingouin.pairwise_tests(data=df_stck , dv="converted_comp" , between =
"job_sat" , padjust="bonf")
```

	Contrast	A	B	Paired
Parametric \				
0	job_sat	Very dissatisfied	Slightly dissatisfied	False
True				
1	job_sat	Very dissatisfied	Neither	False
True				
2	job_sat	Very dissatisfied	Slightly satisfied	False
True				
3	job_sat	Very dissatisfied	Very satisfied	False
True				
4	job_sat	Slightly dissatisfied	Neither	False
True				
5	job_sat	Slightly dissatisfied	Slightly satisfied	False

```

True
6 job_sat Slightly dissatisfied Very satisfied False
True
7 job_sat Neither Slightly satisfied False
True
8 job_sat Neither Very satisfied False
True
9 job_sat Slightly satisfied Very satisfied False
True

      T      dof alternative      p-unc      p-corr p-adjust
BF10 \
0  1.129951  247.570187  two-sided  0.259590  1.000000  bonf
0.197
1  0.545948  321.165726  two-sided  0.585481  1.000000  bonf
0.135
2  1.243665  187.153329  two-sided  0.215179  1.000000  bonf
0.208
3 -0.747379  221.666205  two-sided  0.455627  1.000000  bonf
0.126
4 -0.602209  367.730081  two-sided  0.547406  1.000000  bonf
0.118
5  0.038264  569.926329  two-sided  0.969491  1.000000  bonf
0.074
6 -3.076222  821.303063  two-sided  0.002166  0.021659  bonf
7.43
7  0.700752  258.204546  two-sided  0.484088  1.000000  bonf
0.114
8 -1.662901  328.326639  two-sided  0.097286  0.972864  bonf
0.337
9 -4.009935  1478.622799  two-sided  0.000064  0.000638  bonf
158.564

      hedges
0  0.119131
1  0.058537
2  0.145624
3 -0.063479
4 -0.055707
5  0.002719
6 -0.173247
7  0.068513
8 -0.120115
9 -0.192931

```

One-Sample Proportion Testi

belirli bir popülasyon oranının **beklenen bir değere** eşit olup olmadığını test etmek için kullanılan istatistiksel bir yöntemdir. Bu test, örneklemdeki oranı kullanarak, popülasyon oranının belirli bir değere sahip olup olmadığını anlamaya çalışır. Z-skoru şu şekilde hesaplanır:

$$z = \frac{\hat{p} - p_0}{SE}$$

- (\hat{p}): Örneklemdeki istenen şeyin ort
- (p_0): Popülasyondaki beklenen oran (null hipotezdeki oran)
- **SE** (Standart Hata): Örneklem oranının standart hatası

Standart hata (SE), örneklem büyüklüğüne ve popülasyon oranına bağlı olarak hesaplanır:

$$SE = \sqrt{\frac{p_0(1-p_0)}{n}}$$

- (p_0): Popülasyon oranı (null hipotezdeki oran)
- (n): büyüklük

#Stackoverflow veri setindeki popülasyondaki kullanıcıların yarısının otuz yaşın altında olduğunu varsayalım ve bir fark olup olmadığını kontrol edelim. Anlamlılık düzeyini 0.01 olarak belirleyelim. Örneklemde, kullanıcıların yarısından biraz fazlası otuz yaşın altındadır.

$H_0 = 0.5$

$H_a \neq 0.5$

```
alpha = 0.01
df_stck["age_cat"].value_counts()

age_cat
Under 30      1211
At least 30   1050
Name: count, dtype: int64

p_hat = (df_stck["age_cat"] == "Under 30").mean()
p_hat

0.5356037151702786

p0 = 0.5
n=len(df_stck)
se = np.sqrt( p0 * (1-p0) / n)
pay = p_hat - p0
sonuc = pay / se
sonuc

3.385911440783663
```

Calculating the p-value

Sol kuyruklu alternatif hipotezler için norm.cdf kullanarak z-skoru p-değerine dönüştürülür. Sağ kuyruklu alternatif hipotezler için norm.cdf sonucu birden çıkarılır. İki kuyruklu alternatif hipotezler için, test istatistiğinin her iki kuyrukta da yer alıp almadığı kontrol edilir, dolayısıyla p-değeri bu iki değerin toplamıdır: biri z-skoruna, diğeri de dağılımın diğer tarafındaki negatifine karşılık gelir. Normal dağılım PDF'si simetrik olduğundan, z-skoru pozitif olduğu için bu, sağ

kuyruklu p-değerinin iki katı olarak basitleştirilir. Burada , p-değeri sıfır-bir noktasının anlamlılık düzeyinden küçüktür, bu nedenle sıfır hipotezini reddererek otuz yaşın altındaki kullanıcıların oranının beş noktasına eşit olmadığı sonucuna varılır.

```
from scipy.stats import norm
#sol kuyruk
p_value = norm.cdf(sonuc)
p_value

0.999645288631595

#sağ kuyruk
p_value = 1- norm.cdf(sonuc)
p_value

0.00035471136840503625

#iki kuyruk
p_value= norm.cdf(-sonuc) + 1-norm.cdf(sonuc)
p_value

0.0007094227368100725

p_value = 2* (1-norm.cdf(sonuc))
p_value

0.0007094227368100725

p_value<alpha

True
```

Two-sample proportion test

İki örneklem oranı testi, iki farklı popülasyondan alınan örneklemlerdeki oranların birbirinden anlamlı derecede farklı olup olmadığını test etmek için kullanılır.

Stack Overflow anketi bir hobbyist değişkeni içermektedir. "Evet" değeri kullanıcının kendisini hobici olarak tanımladığı, "Hayır" değeri ise kendisini profesyonel olarak tanımladığı anlamına gelmektedir. Hobi sahibi kullanıcıların oranının otuz yaş altı kategorisi ile otuz yaş ve üstü kategorisi için aynı olduğu varsayılabilir, bu da iki kuyruklu bir testtir. Daha açık bir ifadeyle , boş hipotez her bir grup için popülasyon parametreleri arasındaki farkın sıfır olduğudur. Anlamlılık düzeyini 0.05 olarak belirleyelim.

$H_0 : p_{\geq 30} - p_{< 30} = 0$

$H_a : p_{\geq 30} - p_{< 30} \neq 0$

Z-skoru şu şekilde hesaplanır:

$$Z = \frac{p_{\geq 30} - p_{< 30}}{SE}$$

- ($p_{\geq 30}$): Otuz yaş ve üstü kullanıcıların hobi sahibi olma oranı.

- ($p_{\text{alt}\geq 30}$): Otuz yaş altı kullanıcıların hobi sahibi olma oranı.
- **SE** (Standart Hata): İki oran arasındaki farkın standart hatasıdır.

Standart hata (SE) şu şekilde hesaplanır:

$$SE = \sqrt{\frac{p_{\geq 30}(1 - p_{\geq 30})}{n_{\geq 30}} + \frac{p_{\text{alt}\geq 30}(1 - p_{\text{alt}\geq 30})}{n_{\text{alt}\geq 30}}$$

- ($p_{\geq 30}$): Otuz yaş ve üstü oranı.
- ($p_{\text{alt}\geq 30}$): Otuz yaş altı oranı.
- ($n_{\geq 30}$): Otuz yaş ve üstü kullanıcı sayısı.
- ($n_{\text{alt}\geq 30}$): Otuz yaş altı kullanıcı sayısı.

```
alpha= 0.05
p_hat = df_stck.groupby('age_cat')
['hobbyist'].value_counts(normalize=True)
p_hat
```

age_cat	hobbyist	
At least 30	Yes	0.773333
	No	0.226667
Under 30	Yes	0.843105
	No	0.156895

```
Name: proportion, dtype: float64

n = df_stck.groupby('age_cat')['hobbyist'].count()
n
```

age_cat	
At least 30	1050
Under 30	1211

```
Name: hobbyist, dtype: int64

otuz_buyuk = p_hat[('At least 30', 'Yes')]
otuz_kucuk = p_hat[('Under 30', 'Yes')]
otuz_kucuk

0.8431048720066061

n_at_least_30 = n['At least 30']
n_at_under_30 = n['Under 30']

pay = (otuz_buyuk - otuz_kucuk)
payda = np.sqrt((otuz_buyuk * (1 - otuz_buyuk)) / n_at_least_30 +
(otuz_kucuk * (1 - otuz_kucuk) / n_at_under_30))
z_score = pay / payda
z_score #bu neden yanlış anlamadım!!

-4.1984371024335285
```

```

import numpy as np
p_hat = df_stck.groupby("age_cat")
["hobbyist"].value_counts(normalize=True)
n = df_stck.groupby("age_cat")["hobbyist"].count()
p_hat_at_least_30 = p_hat[('At least 30', 'Yes')]
p_hat_at_under_30 = p_hat[('Under 30', 'Yes')]
n_at_least_30 = n['At least 30']
n_at_under_30 = n['Under 30']

p_hat = (n_at_least_30 * p_hat_at_least_30 + n_at_under_30 *
p_hat_at_under_30) / (n_at_least_30 + n_at_under_30)

std_error = np.sqrt(p_hat * (1 - p_hat) / n_at_least_30 +
p_hat * (1 - p_hat) / n_at_under_30)

z_score = (p_hat_at_least_30 - p_hat_at_under_30) / std_error

z_score
-4.223691463320559

# n_hobbyist = np.array([812, 1021])
# Hobi sahibi kullanıcıları saymak (her bir grupta 'Yes' yanıtı
verenler)
n_hobbyist = df_stck[df_stck['hobbyist'] ==
'Yes'].groupby('age_cat').size().values
# Her bir grup için toplam kullanıcı sayısını hesaplamak
n_rows = df_stck.groupby('age_cat').size().values
#n_rows = np.array([812 + 238, 1021 + 190])

from statsmodels.stats.proportion import proportions_ztest

z_score, p_value = proportions_ztest(count=n_hobbyist, nobs=n_rows,
alternative='two-sided')

(z_score, p_value)

# h0 red

(-4.223691463320559, 2.4033301426850675e-05)

```

Bağımsızlık Testi: Ki-Kare Testi (χ^2 Testi)

Ki-kare testi, iki kategorik değişkenin bağımsız olup olmadığını test etmek için kullanılır. Bu testin amacı, **gözlemlenen frekanslarla** beklenen frekanslar arasındaki farkı ölçmektir. Eğer gözlemlenen ve beklenen frekanslar arasında **büyük bir fark varsa**, bağımsızlık hipotezini reddederiz. Ki-kare testini değişkenler yer değiştirmiş olarak çalıştırırsak, sonuçlar aynı olacaktır. Bu nedenle, sorularımızı "X değişkeni Y değişkeninden bağımsız mı?" yerine "X ve Y değişkenleri bağımsız mı?" şeklinde ifade ediyoruz, çünkü sıralama önemli değil.

Bu değişkenlerin bağımsızlığını test etmek için hipotezler beyan edebiliriz. Burada yaş kategorisi yanıt(bağımlı) değişkeni, iş tatmini ise açıklayıcı(bağımsız) değişkendir: Boş hipotez, bağımsızlığın gerçekleştiğidir. 0.1'lik anlamlılık düzeyi kullanalım. Test istatistiği ki-kare(χ^2) olarak gösterilir. Bağımsızlığın doğru olması durumunda gözlenen sonuçların beklenen değerlerden ne kadar uzak olduğunu ölçer.

H0 : Yaş kategorileri iş tatmini düzeylerinden bağımsızdır.

Ha : Yaş kategorileri iş tatmini düzeylerinden bağımsız değildir.

```
props = df_stck.groupby('job_sat')
['age_cat'].value_counts(normalize=True)
props
```

```
/var/folders/zf/gnk755n14rj48wl97n0lv_0w0000gn/T/
ipykernel_1908/384739958.py:1: FutureWarning: The default of
observed=False is deprecated and will be changed to True in a future
version of pandas. Pass observed=False to retain current behavior or
observed=True to adopt the future default and silence this warning.
```

```
props = df_stck.groupby('job_sat')
['age_cat'].value_counts(normalize=True)
```

job_sat	age_cat	
Very dissatisfied	Under 30	0.509434
	At least 30	0.490566
Slightly dissatisfied	Under 30	0.532164
	At least 30	0.467836
Neither	Under 30	0.567164
	At least 30	0.432836
Slightly satisfied	Under 30	0.564706
	At least 30	0.435294
Very satisfied	Under 30	0.511945
	At least 30	0.488055

Name: proportion, dtype: float64

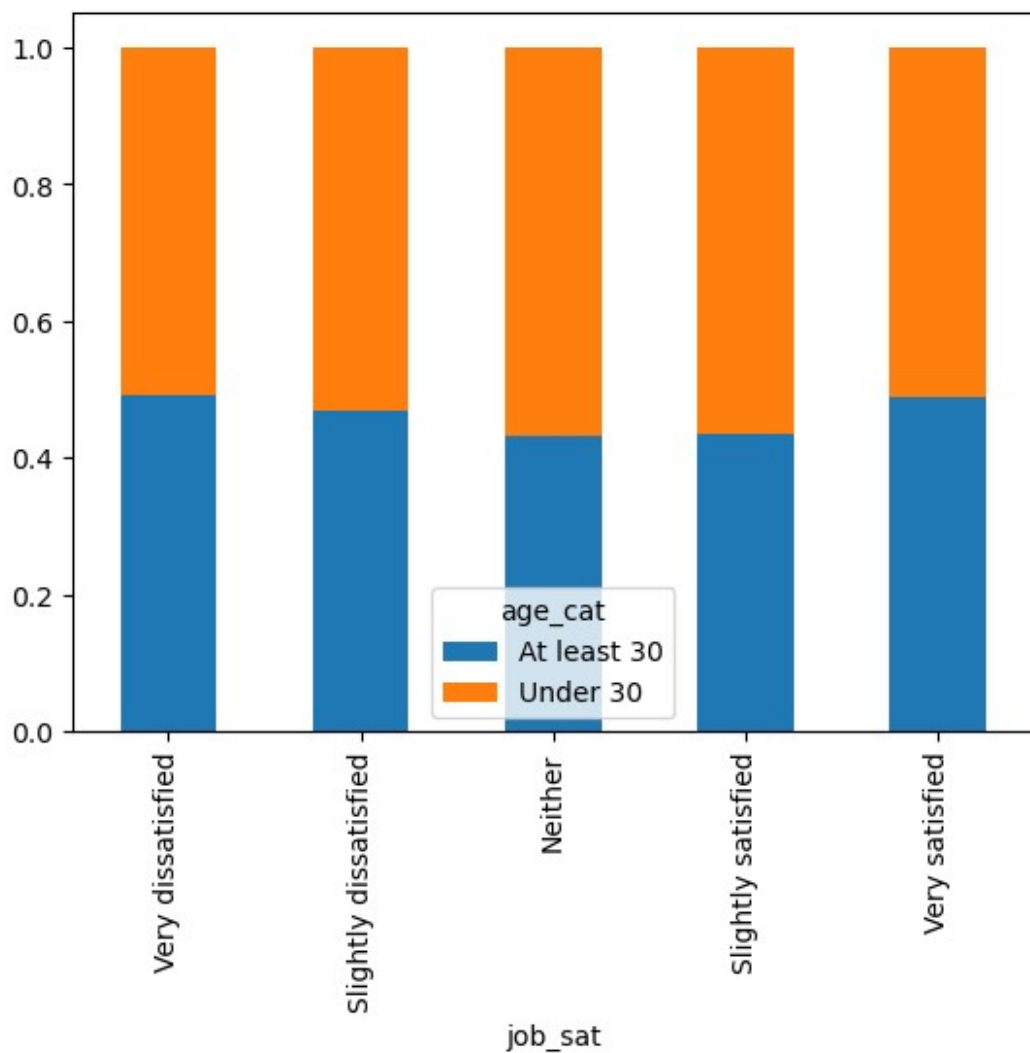
```
wide_props = props.unstack() #age_cat değerlerinin iş tatmini
kategorilerine göre sütunlara dönüştürülmesini sağlar. Bu işlem,
Seri'yi DataFrame'e dönüştürür.
```

```
wide_props
```

age_cat	At least 30	Under 30
job_sat		
Very dissatisfied	0.490566	0.509434
Slightly dissatisfied	0.467836	0.532164
Neither	0.432836	0.567164
Slightly satisfied	0.435294	0.564706
Very satisfied	0.488055	0.511945

```
wide_props.plot(kind='bar', stacked=True)
```

```
<Axes: xlabel='job_sat'>
```



```
expected, observed, stats = pingouin.chi2_independence(data=df_stck,
x='job_sat',
y='age_cat')
```

```
stats
```

	test	lambda	chi2	dof	pval	cramer
power						
0	pearson	1.000000	5.552373	4.0	0.235164	0.049555
0.437417						
1	cressie-read	0.666667	5.554106	4.0	0.235014	0.049563
0.437545						
2	log-likelihood	0.000000	5.558529	4.0	0.234632	0.049583
0.437871						
3	freeman-tukey	-0.500000	5.562688	4.0	0.234274	0.049601
0.438178						
4	mod-log-likelihood	-1.000000	5.567570	4.0	0.233854	0.049623
0.438538						

5	neyman	-2.000000	5.579519	4.0	0.232828	0.049676
0.439419						

Ki-Kare Uyum İyiliği Testleri

Önceki örnekte, **iki kategorik değişkenin oranlarını** karşılaştırmak için **ki-kare testi** kullanılmıştı. Bu sefer ise, **tek bir kategorik değişkeni, varsayılan bir dağılımla** karşılaştırmak için ki-kare testinin başka bir çeşidi kullanılacaktır.

Ki-Kare Uyum İyiliği Testi (Goodness-of-Fit Test)

Ki-kare uyum iyiliği testi, tek bir kategorik değişkenin, belirli bir dağılım ile ne kadar iyi uyum sağladığını test etmek için kullanılır. Bu testin amacı, örneklemdeki verilerin, beklenen (varsayılan) dağılımla ne kadar uyumunu belirlemektir.

Mor Bağlantılar(Purple links)

Stack Overflow anketi ,kullanıcıların bir kodlama problemini çözmeye çalışırken mor bağlantı olarak da adlandırılan en iyi kaynağı zaten ziyaret ettiklerini keşfettiklerinde nasıl hissettiklerine dair eğlenceli bir soru içeriyor. `purple_link` sütunundaki her bir grubun sayılarını almak için `value_counts` fonksiyonu kullanılabilir. Ayrıca , daha sonra üzerinde çalışabilecek güzel yapılandırılmış bir DataFrame elde etmek için burada biraz manipülasyon yapılmaktadır. İlk olarak en soldaki sütunu `purple_link` olarak yeniden adlandırılır, sayılar n'ye atılır ve son olarak `purple_link`'e göre sıranır, böylece yanıtlar alfabetik sırada olur, `purple_link` sütununda saklanan dört olası yanıt vardır.

Popülasyondaki kullanıcıların yarısının "Merhaba, eski dostum" yanıtını vereceğini ve diğer üç yanıtın her birinin altıda bir alacağını varsayalım. Her yanıt için anahtar-değer anahtar-değer çiftlerinden oluşan bir sözlükten bu varsayılan sonuçlar için bir DataFrame oluşturabiliriz. Hipotezleri , örneğin bu varsayılan dağılıma uyup uymadığı şeklinde belirleriz. Ki-kare test istatistiği, çözümlenen örneklem oran dağılımının hipotezlenen dağılımdan ne kadar uzak olduğunu ölçer. Anlamlılık düzeyini 0.01 olarak belirleyelim.

`purple_link` değişkeni üzerinden, verilen varsayılan (hipotez edilen) oranların, gözlemlenen dağılımla ne kadar uyumlu olduğunu görmek istiyoruz.

H_0 : Örneklem varsayılan dağılımla eşleşmektedir.

H_a : Örneklem varsayılan dağılımla eşleşmemektedir.

χ^2 : Her grupta gözlemlenen sonuçların beklentilerden ne kadar uzak olduğunu ölçer.

```
purple_link_counts = df_stck['purple_link'].value_counts()
purple_link_counts
```

```
purple_link
Hello, old friend    1225
Indifferent          405
Amused               368
Annoyed              263
Name: count, dtype: int64
```

```

purple_link_counts =
purple_link_counts.rename_axis('purple_link').reset_index(name='n').sort_values('purple_link')
purple_link_counts

```

	purple_link	n
2	Amused	368
3	Annoyed	263
0	Hello, old friend	1225
1	Indifferent	405

```

hypothesized = pd.DataFrame({
    'purple_link' : ['Amused', 'Annoyed', 'Hello, old friend',
    'Indifferent'],
    'prop' : [1/6, 1/6, 1/2, 1/6]
})
hypothesized

```

	purple_link	prop
0	Amused	0.166667
1	Annoyed	0.166667
2	Hello, old friend	0.500000
3	Indifferent	0.166667

```

alpha = 0.01
# Kategoriye göre varsayılan sayılar
# Purple_link dağılımını görselleştirmek için,
# her bir yanıt için varsayılan sayıların bulunması yardımcı olacaktır.
# Bu sayılar, varsayılan oranların örneklemdeki
# toplam gözlem sayısı ile çarpılmasıyla hesaplanır.
n_total = len(df_stck)
hypothesized['n'] = hypothesized['prop'] * n_total
hypothesized

```

	purple_link	prop	n
0	Amused	0.166667	376.833333
1	Annoyed	0.166667	376.833333
2	Hello, old friend	0.500000	1130.500000
3	Indifferent	0.166667	376.833333

```

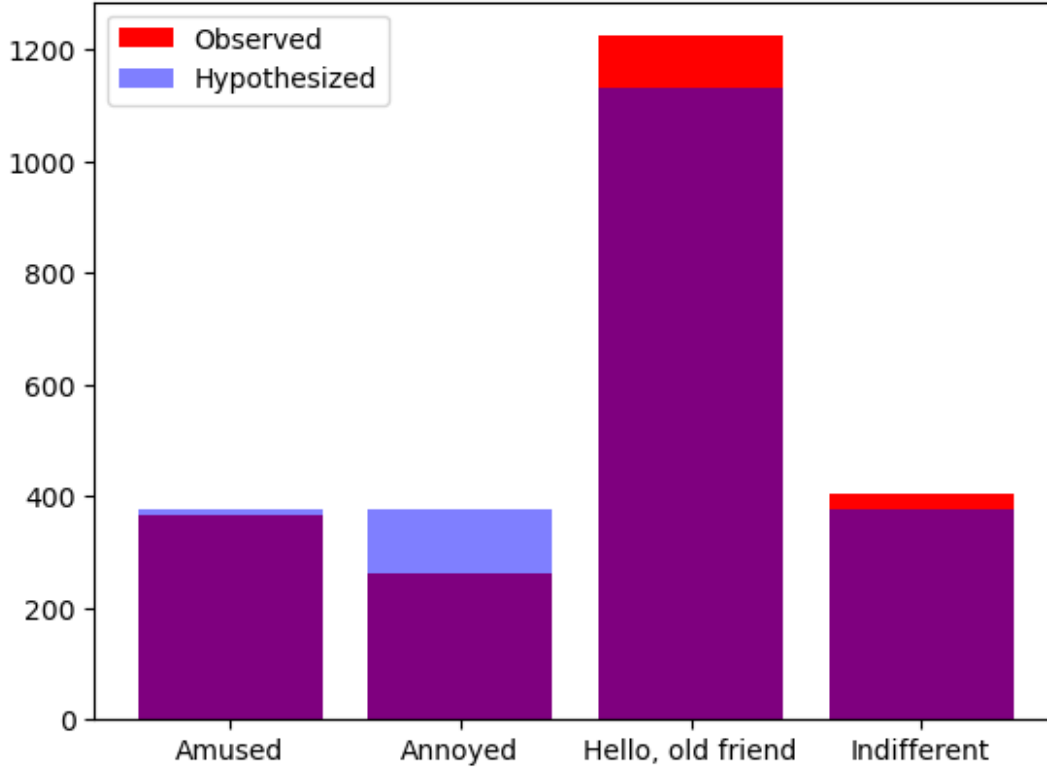
import matplotlib.pyplot as plt
plt.bar(purple_link_counts['purple_link'], purple_link_counts['n'],
color='red', label='Observed')
plt.bar(hypothesized['purple_link'], hypothesized['n'], alpha=0.5,
color='blue', label='Hypothesized')
plt.legend()

```

#Yanıtlardan ikisinin varsayılan dağılım tarafından makul ölçüde iyi modellendiğini ve diğer ikisinin oldukça farklı görüldüğünü

görebiliriz, ancak farkın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını görmek için bir hipotez testi yapmamız gerekecek.

```
<matplotlib.legend.Legend at 0x1545ec3b0>
```



```
from scipy.stats import chisquare
chisquare(f_obs=purple_link_counts["n"], f_exp=hypothesized["n"])

Power_divergenceResult(statistic=44.59840778416629,
pvalue=1.1261810719413717e-09)
```

Bu kod, **ki-kare iyelik testi (Chi-squared goodness-of-fit test)** uygulayarak, **gözlemlenen dağılım** ile **varsayılan dağılım** arasındaki farkın **istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığını** test eder.

İyilik Testi (Goodness-of-Fit Test) Nedir?

Ki-kare iyelik testi (Chi-squared goodness-of-fit test), bir gözlem grubunun **beklenen bir dağılıma** (örneğin, teorik bir dağılım) uygun olup olmadığını test etmek için kullanılır. Bu test, genellikle **kategorik veriler** için uygulanır.

Örneğin, **purple_link** değişkeni üzerinden, verilen **varsayılan (hipotez edilen)** oranların, **gözlemlenen** dağılımla ne kadar uyumlu olduğunu görmek istiyoruz.

Kodu Adım Adım Açıklayalım:

1. Gözlemlenen Dağılım (**purple_link_counts**):

```
purple_link_counts =  
df_stck['purple_link'].value_counts(normalize=True)
```

Bu satırda, **purple_link** sütunundaki her kategorinin **gözlemlenen frekanslarını** (oranlarını) hesaplıyoruz.

- `value_counts(normalize=True)` komutu, **her bir kategorinin** toplam gözlem sayısına oranını verir. Bu, gözlemlenen **oranları** verir.

2. Varsayılan Dağılım (**hypothesized**):

```
hypothesized = pd.DataFrame({  
    'purple_link' : ['Amused', 'Annoyed', 'Hello, old friend',  
    'Indifferent'],  
    'prop' : [1/6, 1/6, 1/2, 1/6]  
})
```

Burada, **hipotez edilen** (varsayılan) dağılımı tanımlıyoruz. Bu dağılımda, her kategorinin **beklenen oranları** verilmiştir:

- **'Amused', 'Annoyed', 'Hello, old friend', ve 'Indifferent'** kategorilerinin beklenen oranları sırasıyla **1/6, 1/6, 1/2, ve 1/6** olarak belirlenmiştir.

3. Varsayılan Dağılım İçin Gözlemler (**n**):

```
n_total = len(df_stck)  
hypothesized['n'] = hypothesized['prop'] * n_total
```

Bu satırda, **varsayılan dağılımdaki oranları** kullanarak, her kategorinin **beklenen gözlem sayısını** hesaplıyoruz. Beklenen gözlem sayısı, **her kategorinin oranı** ile **toplam gözlem sayısı** (`n_total`) çarpılarak bulunur.

4. Dağılımı Görselleştirme:

```
plt.bar(purple_link_counts['purple_link'],  
purple_link_counts['n'], color='red', label='Observed')  
plt.bar(hypothesized['purple_link'], hypothesized['n'],  
alpha=0.5, color='blue', label='Hypothesized')  
plt.legend()
```

Burada, **gözlemlenen** ve **varsayılan** dağılımlarını **bar chart** (çubuk grafiği) şeklinde görselleştiriyoruz. **Kırmızı çubuklar**, **gözlemlenen dağılımı**, **mavi çubuklar** ise **varsayılan dağılımı** temsil ediyor.

5. Ki-Kare İyilik Testi (Chi-Squared Goodness of Fit Test):


```
from scipy.stats import chisquare
chisquare(f_obs=purple_link_counts["n"], f_exp=hypothesized["n"])
```

Bu satırda, **chisquare()** fonksiyonu kullanılarak **ki-kare iyilik testi** yapılır. Burada:

- **f_obs**: Gözlemlenen değerler (yani, her kategorideki gözlemler).
- **f_exp**: Beklenen değerler (yani, her kategorideki varsayılan sayılar).

Bu test, **gözlemlenen değerlerin** (gerçek verinin) **beklenen değerlerle** (**varsayılan dağılım**) ne kadar uyumlu olduğunu test eder.

Ki-Kare İyilik Testi (Chi-Squared Goodness of Fit Test):

Ki-kare testi şu şekilde çalışır:

1. **H₀ (Boş Hipotez)**: Gözlemlenen dağılım, beklenen (varsayılan) dağılımla uyumludur. Yani, **veri beklenen dağılıma uyar**.
2. **H_a (Alternatif Hipotez)**: Gözlemlenen dağılım, beklenen dağılımla uyumsuzdur. Yani, **veri beklenen dağılıma uymaz**.

Testin Sonuçları:

- **p-değeri**: Eğer **p-değeri küçükse** (genellikle 0.05'ten küçükse), **null hipotezi reddedilir** ve gözlemlenen dağılımın beklenen dağılımdan anlamlı derecede farklı olduğu kabul edilir.
- **Ki-kare değeri (χ^2)**: Bu, gözlemlenen ve beklenen dağılımlar arasındaki farkın büyüklüğünü ölçen bir test istatistiğidir.

Özet:

Bu kodda **ki-kare iyilik testi** yapılarak, **gözlemlenen** ve **beklenen** dağılımlar arasındaki farkın **istatistiksel olarak anlamlı olup olmadığı** test ediliyor. Eğer **p-değeri küçükse**, **gözlemlenen dağılımın beklenen dağılımdan farklı olduğu** sonucuna varılacaktır.

Hipotez Testinde Varsayımlar

Şimdiye kadar görülen her hipotez testi, veriler hakkında belirli varsayımlarda bulunur. Sadece bu varsayımlar karşılandığında, o hipotez testini kullanmak uygun olur.

Rastgelelik (Randomness)

İster bir örnek kullanılsın, ister birden fazla örnek kullanılsın, her hipotez testi **bir örneğin popülasyondan rastgele seçildiğini** varsayar. Eğer **rastgele bir örneklem** yoksa, o zaman popülasyon **temsil edilmeyecektir**.

Bu varsayımı kontrol etmek için verilerin **nereden geldiğinin bilinmesi gerekir**. Bunun için yapılabilecek herhangi bir istatistiksel veya kodlama testi yoktur. Eğer şüphe duyuluyorsa, **veri**

toplamaya dahil olan kişilere veya örneklenen popülasyonu anlayan bir alan uzmanına sorulması gerekir.

Gözlemlerin Bağımsızlığı (Independence of Observations)

Hipotez testleri ayrıca her bir gözlemin **bağımsız olduğunu** varsayar. Ancak, bazı özel durumlarda, örneğin **eşleştirilmiş t-testleri** gibi, iki örnek arasındaki bağımlılıklara izin verilebilir. Bu tür testler, hesaplamaları değiştirir, bu nedenle bu tür bağımlılıkların **nerede meydana geldiğini** anlamak önemlidir.

Eşleştirilmiş t-testleri gibi durumlarda, **bağımlılıkların hesaba katılmaması, yanlış negatif ve yanlış pozitif hata olasılığının artmasına** neden olabilir. Bağımlılıkların hesaba katılmaması, analiz sırasında **teşhis edilmesi zor** bir sorundur. Bu nedenle, ideal olarak veriler analiz edilmeden önce tartışılmalıdır.

Büyük Örneklem Büyüklüğü (Large Sample Size)

Hipotez testleri ayrıca örneklem **Merkez Limit Teoremi'nin (CLT)** geçerli olacağı kadar büyük olduğunu ve **örneklem dağılımının normal dağıldığını** varsayar.

- **Küçük örneklem, daha büyük belirsizliğe** neden olabilir. Bu da, **Merkez Limit Teoremi'nin geçerli olmadığı** ve örneklem dağılımının **normal dağılmayabileceği** anlamına gelir.
- **Küçük örneklem, daha geniş güven aralıkları** elde edilmesine yol açabilir.

Eğer **Merkez Limit Teoremi geçerli değilse**, örneklem üzerinde yapılan hesaplamalar ve bunlardan çıkarılan sonuçlar **saçma olabilir**. Bu da, **yanlış negatif ve yanlış pozitif hata olasılığını artırır**.

Örneklemin "yeterince büyük" olması için ne kadar büyük olması gerektiği, teste bağlıdır.

Özetle:

1. **Rastgelelik (Randomness):** Her hipotez testi, örneklem **rastgele seçildiğini** varsayar.
2. **Gözlemlerin Bağımsızlığı:** Testlerin doğru sonuçlar verebilmesi için her gözlem **bağımsız** olmalıdır.
3. **Büyük Örneklem Büyüklüğü:** Merkez Limit Teoremi'nin geçerli olabilmesi için örneklem **yeterince büyük** olmalıdır.

Wilcoxon Testi Nedir?

Wilcoxon işaretli sıralar testi (Wilcoxon Signed-Rank Test), iki **eşleştirilmiş** örneği karşılaştırmak için kullanılan parametrik olmayan bir testtir. Bu test, özellikle örneklem **normal dağılıma** uymadığı durumlarda, **t-testinin** yerine kullanılabilir. Genellikle **sıralama** ve **işaretli farklar** kullanılarak test yapılır.

```
import pandas as pd
from scipy.stats import rankdata
df_small = pd.read_feather("data/repub_votes_potus_08_12.feather")
df_small['diff'] = df_small['repub_percent_08'] -
df_small['repub_percent_12']
df_small['abs_diff'] = df_small['diff'].abs()
df_small['rank_abs_diff'] = rankdata(df_small['abs_diff'])
df_small
```

	state	county	repub_percent_08	repub_percent_12	
diff \					
0	Alabama	Hale	38.957877	37.139882	
1.817995					
1	Arkansas	Nevada	56.726272	58.983452	-
2.257179					
2	California	Lake	38.896719	39.331367	-
0.434648					
3	California	Ventura	42.923190	45.250693	-
2.327503					
4	Colorado	Lincoln	74.522569	73.764757	
0.757812					
..	
...					
95	Wisconsin	Burnett	48.342541	52.437478	-
4.094937					
96	Wisconsin	La Crosse	37.490904	40.577038	-
3.086134					
97	Wisconsin	Lafayette	38.104967	41.675050	-
3.570083					
98	Wyoming	Weston	76.684241	83.983328	-
7.299087					
99	Alaska	District 34	77.063259	40.789626	
36.273633					

	abs_diff	rank_abs_diff
0	1.817995	33.0
1	2.257179	42.0
2	0.434648	10.0
3	2.327503	44.0
4	0.757812	16.0
..
95	4.094937	63.0
96	3.086134	50.0
97	3.570083	54.0
98	7.299087	87.0
99	36.273633	100.0

[100 rows x 7 columns]

```
alpha = 0.01
pingouin.wilcoxon(x=df_small['repub_percent_08'],
                  y=df_small['repub_percent_12'],
                  alternative='less') #Yani, 2012 oranının 2008
oranından küçük olduğunu test ediyoruz.
#Wilcoxon testi, 2008 ve 2012 arasındaki farkların anlamlı olup
olmadığını test ederken, sıralamaları ve farkları kullanır.
```

	W-val	alternative	p-val	RBC	CLES
Wilcoxon	386.0	less	9.700674e-14	-0.847129	0.5729

Wilcoxon-Mann-Whitney Testi Nedir?

Wilcoxon-Mann-Whitney testi, non-parametrik bir testtir ve genellikle **iki bağımsız grup** arasındaki farkları test etmek için kullanılır. Bu testin temel amacı, iki grubun sıralamaları arasında anlamlı bir fark olup olmadığını belirlemektir.

- **Parametrik olmayan bir alternatif** olarak **t-testine** benzer bir işlev görür.
- **Eşleştirilmiş verilerle çalışmaz**, yani test, **bağımsız** (unpaired) iki grubun sıralamalarını karşılaştırır.
- **Wilcoxon testi** gibi **sıralı** veriler üzerinde çalışır, ancak burada **eşleştirilmiş veriler** yerine **bağımsız (unpaired)** veriler kullanılır.

çocukların gelirinin yetişkinlerin gelirinden daha yüksek olup olmadığını test ediyoruz:

```
import pandas as pd
df_stck= pd.read_feather("data/stack_overflow.feather")
age_vs_comp = df_stck[['converted_comp', 'age_first_code_cut']]
age_vs_comp_wide = age_vs_comp.pivot(columns='age_first_code_cut',
                                      values='converted_comp')
#pivot() fonksiyonu, pandas kütüphanesinde kullanılan bir fonksiyondur
ve verilerin geniş formata dönüştürülmesini sağlar. Bu fonksiyon, bir
uzun formatta olan veri çerçevesini, daha uygun analizler yapabilmek
için geniş formata çevirir.
import pingouin
```

```
alpha = 0.01
```

```
pingouin.mwu(x=age_vs_comp_wide['child'],
             y=age_vs_comp_wide['adult'],
             alternative='greater')
```

#p-val = 1.902723e-19: p-değeri, testin sonucudur ve yaklaşık olarak 1.9×10^{-19} (çok küçük bir değere sahiptir). Bu, null hipotezini reddetmek için güçlü bir kanıt sağlar. Yani, çocukların gelirinin yetişkinlerin gelirinden anlamlı şekilde daha yüksek olduğunu gösterir. Bu p-değeri, anlamlılık düzeyinden ($\alpha = 0.01$) çok daha küçüktür, bu yüzden null hipotezini reddederiz

	U-val	alternative	p-val	RBC	CLES
MWU	744365.5	greater	1.902723e-19	0.222516	0.611258

Kruskal-Wallis Testi Nedir?

Kruskal-Wallis testi, non-parametrik bir testtir ve ANOVA'nın parametrik olmayan versiyonudur. Bu test, üç veya daha fazla **bağımsız grubun medyanları arasında fark olup olmadığını** test eder. Kruskal-Wallis, verilerin sıralamalı olduğu varsayımıyla çalışır ve verilerin normal dağılmadığı durumlarda, parametrik ANOVA testlerinin yerine kullanılabilir.

H_0 : 'job_sat' kategorisindeki tüm grupların 'converted_comp' medyanları birbirine eşittir.

```
alpha = 0.01
```

```
pingouin.kruskal(data=df_stck, dv='converted_comp', between='job_sat')
```

#p-unc = 5.772915e-15: Bu, p-değeridir. p-değeri çok küçüktür (yaklaşık 5.77×10^{-15}), bu da null hipotezini reddetmek için güçlü bir kanıt sağlar. Yani, iş tatmini grupları arasında anlamlı bir fark vardır. Burada p-değeri, anlamlılık düzeyinden ($\alpha = 0.01$) çok daha küçüktür. Bu durumda null hipotezini reddederiz ve iş tatmini gruplarının ortalama gelirlerinin birbirinden farklı olduğunu kabul ederiz.

	Source	ddof1	H	p-unc
Kruskal	job_sat	4	72.814939	5.772915e-15

What is Machine Learning?

KNN SEZGİSİ:

KNN (K-Nearest Neighbors), gözetimsiz bir öğrenme algoritmasıdır. Bu algoritma, bir örneğin sınıfını belirlemek için en yakın komşularının sınıflarını gözlemler ve çoğunluğa göre tahmin yapar.

```
import pandas as pd
from sklearn.neighbors import KNeighborsClassifier

df_churn = pd.read_csv("data/telecom_churn_clean.csv")
X = df_churn[['total_day_charge', 'total_eve_charge']].values
#bağımsız değişken
y = df_churn['churn'].values #bağımlı değişken
model_knn = KNeighborsClassifier(n_neighbors=15)
model_knn.fit(X,y) # şu anda veri tahmini yapmaya hazır geldi, model eğitildi!
import numpy as np
X_new = np.array([
    [56.8, 17.5],
    [24.4, 24.1],
```

```

[50.1, 10.9]
])
#Yeni veriler için tahmin yapmak amacıyla, her bir yeni müşteri
verisini eğitim verisindeki en yakın 15 komşusuyla karşılaştırır.
#Bu komşu sınıflarına bakarak, her bir yeni müşteri için "churn"
(hizmet iptali) olup olmadığını tahmin eder.
predictions = model_knn.predict(X_new) #tahmin ediyor burada
predictions

array([1, 0, 0])

# Train/test split
# Verilerimizi nasıl ikiye boluyoruz

from sklearn.model_selection import train_test_split

X_train, X_test, y_train, y_test = train_test_split(X, y,
                                                    test_size=0.2,
                                                    random_state=42,
                                                    stratify=y)

knn = KNeighborsClassifier(n_neighbors=6) #model
knn.fit(X_train, y_train) #model eğitildi
knn.score(X_test, y_test) #ne kadar doğru veriler

#sonucu 0.8605697151424287 olarak verilmiş, bu da modelin test seti
üzerindeki doğruluğunun yaklaşık %86 olduğunu gösterir.

0.8605697151424287

import matplotlib.pyplot as plt

train_accuracies = {}
test_accuracies = {}

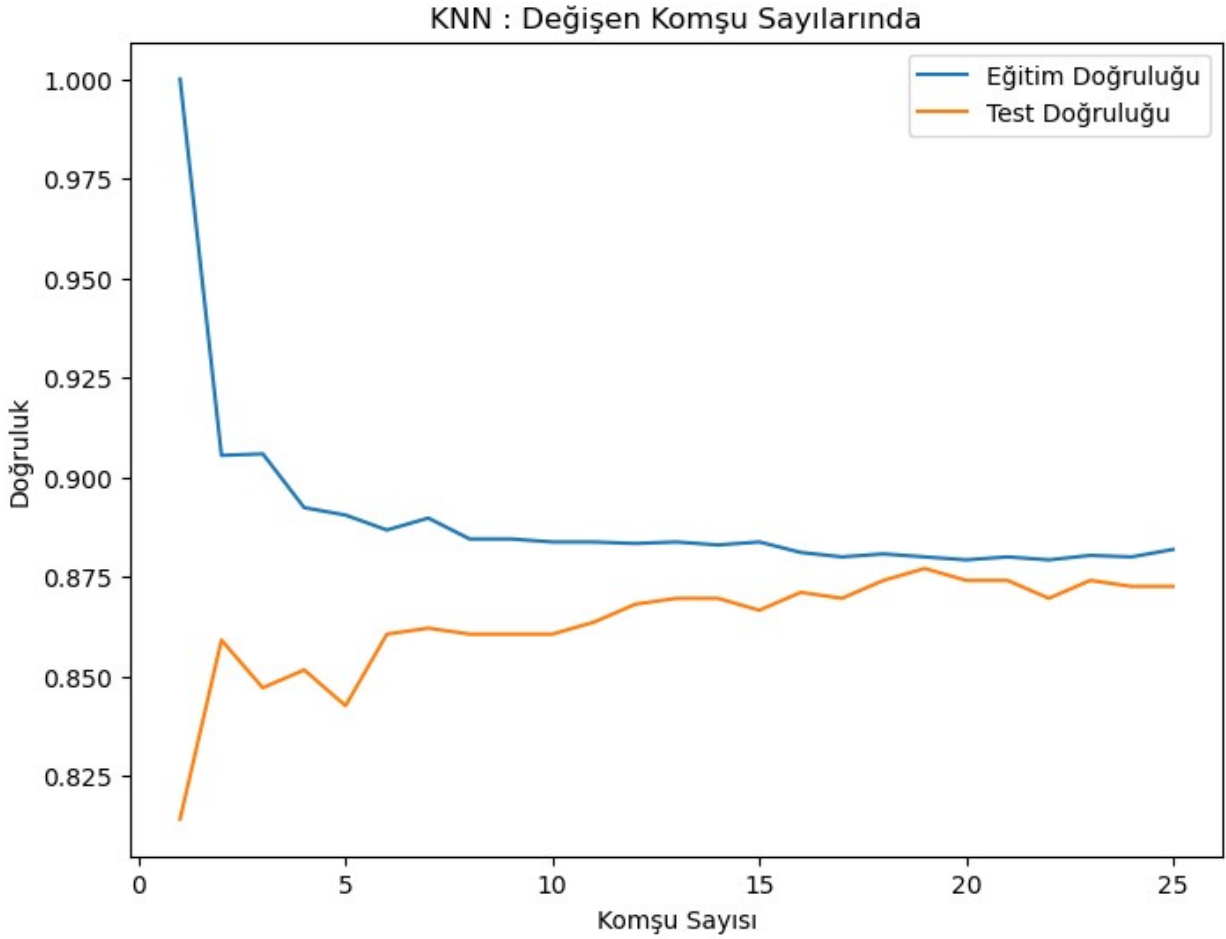
neighbours = np.arange(1, 26)

for neighbour in neighbours:
    knn = KNeighborsClassifier(n_neighbors=neighbour)
    knn.fit(X_train, y_train)
    train_accuracies[neighbour] = knn.score(X_train, y_train)
    test_accuracies[neighbour] = knn.score(X_test, y_test)

plt.figure(figsize=(8, 6))
plt.title('KNN : Değişen Komşu Sayılarında')
plt.plot(neighbours, train_accuracies.values(), label='Eğitim
Doğruluğu')
plt.plot(neighbours, test_accuracies.values(), label='Test Doğruluğu')
plt.legend()
plt.xlabel('Komşu Sayısı')
plt.ylabel('Doğruluk')

```

```
Text(0, 0.5, 'Doğruluk')
```


komşu sayısının (k) modelin doğruluğu üzerindeki etkisini görselleştiren bir grafik elde edersiniz. Eğitim doğruluğu genellikle komşu sayısı arttıkça artar çünkü model daha fazla komşuyu dikkate alır ve daha kesin sonuçlar elde etmeye çalışır. Test doğruluğu ise başlangıçta artabilir, ancak çok yüksek komşu sayıları ile modelin overfitting (aşırı uyum) yapmaya başlaması olasılığı vardır. Yani, model eğitim verisine aşırı uyum sağlayarak test verisi üzerinde başarısını kaybedebilir. Özet: Komşu sayısı (k), KNN modelinin başarısı için önemli bir parametredir. Bu kod, farklı k değerleri ile modelin eğitim ve test doğruluklarını inceleyerek, doğru k değerinin bulunmasına yardımcı olur.

Az komşu sayısı (1-3) genellikle eğitim verilerine çok fazla uyum sağlar ve aşırı öğrenme (overfitting) sorunu yaratır. Bu durumda eğitim doğruluğu çok yüksek olsa da test doğruluğu düşük olabilir. Yüksek komşu sayıları (yaklaşık 15 ve sonrası), modelin genelleme yeteneğini artırır, ancak eğitim doğruluğu daha düşük olabilir. Bu durum underfitting riskini azaltır. Sonuç olarak, test doğruluğunun arttığı ve eğitim doğruluğunun stabilize olduğu komşu sayısı, model için en iyi genelleme performansını sağlar.

Regresyon:

bir veri seti içindeki değişkenler arasındaki ilişkileri modelleme ve tahmin yapma amacıyla kullanılan bir istatistiksel tekniktir. Özellikle, bir bağımlı değişkenin (yani hedef değişken) bir veya daha fazla bağımsız değişkenin (yani özellikler veya girdiler) etkisiyle nasıl değiştiğini anlamak için kullanılır.

Regresyonun Temel Amacı: Bağımlı değişkeni tahmin etmek için bağımsız değişkenleri kullanmaktır. Örneğin, bir şirketin satış rakamlarını tahmin etmek için, reklam harcamaları, fiyatlar, promosyonlar gibi bağımsız değişkenler kullanılabilir.

```
import pandas as pd

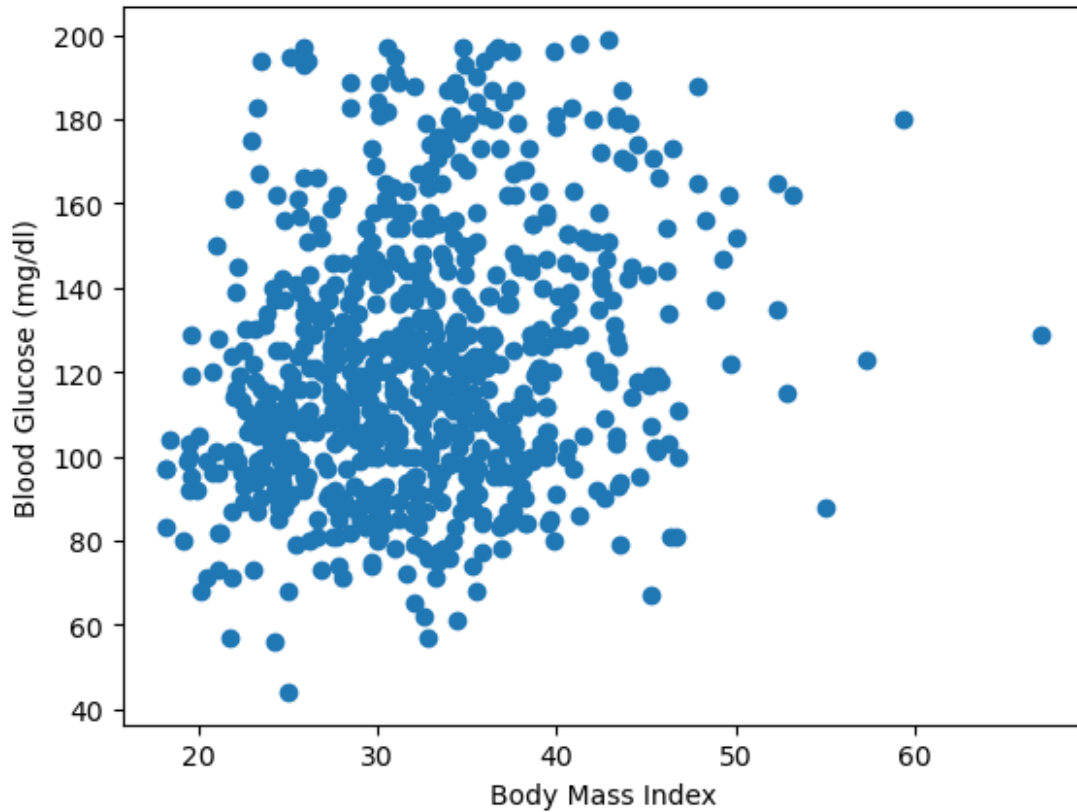
df_diabets = pd.read_csv('data/diabetes_clean.csv')
df_filteredx = df_diabets[(df_diabets['bmi'] == 0.0) |
(df_diabets['glucose'] == 0)]
df_diabets.drop(df_filtered.index, inplace=True)
X = df_diabets.drop('glucose', axis=1).values # Bu satırda,
df_diabets DataFrame'inden glucose sütunu hariç diğer tüm sütunlar
seçilir. drop('glucose', axis=1) ifadesi, glucose sütununu kaldırır.
axis=1 parametresi, sütunları ifade eder (satırları ifade etmek için
axis=0 kullanılır). Sonuçta X'te, glucose haricindeki bağımsız
değişkenlerin verileri saklanır.
y = df_diabets['glucose'].values #Bu satırda ise glucose sütunu
bağımlı değişken olarak seçilir. Bu, modelin tahmin etmeye çalışacağı
hedef değişkendir.
```

Lineer Regresyon, istatistiksel bir modelleme tekniğidir ve bağımlı bir değişkenin (y) bağımsız değişkenler (x1, x2, ..., xn) ile olan doğrusal ilişkisini modellemeye çalışır. Genellikle, bir hedef değişkenin (y) tahmin edilmesinde kullanılır ve bu hedef değişkenin diğer değişkenlerle (özellikler) ilişkisini anlamak için çok yaygın olarak kullanılır.

```
X_bmi = X[:, 4] #X[:, 4]: Bu komut, X veri setinin 4. sütununu seçer.
0 tabanlı indekslemeye dikkat edilmelidir. Bu satırda, BMI sütunu X
veri setinin 4. sütunu olarak seçilmiştir.
X_bmi = X_bmi.reshape(-1, 1) #1d veriyi 2d hale getirmek için BAĞIMSIZ
DEĞİŞKEN 2D OLMALI!!!!!!!
import matplotlib.pyplot as plt

plt.scatter(X_bmi,y)
plt.ylabel('Blood Glucose (mg/dl)')
plt.xlabel('Body Mass Index')

Text(0.5, 0, 'Body Mass Index')
```

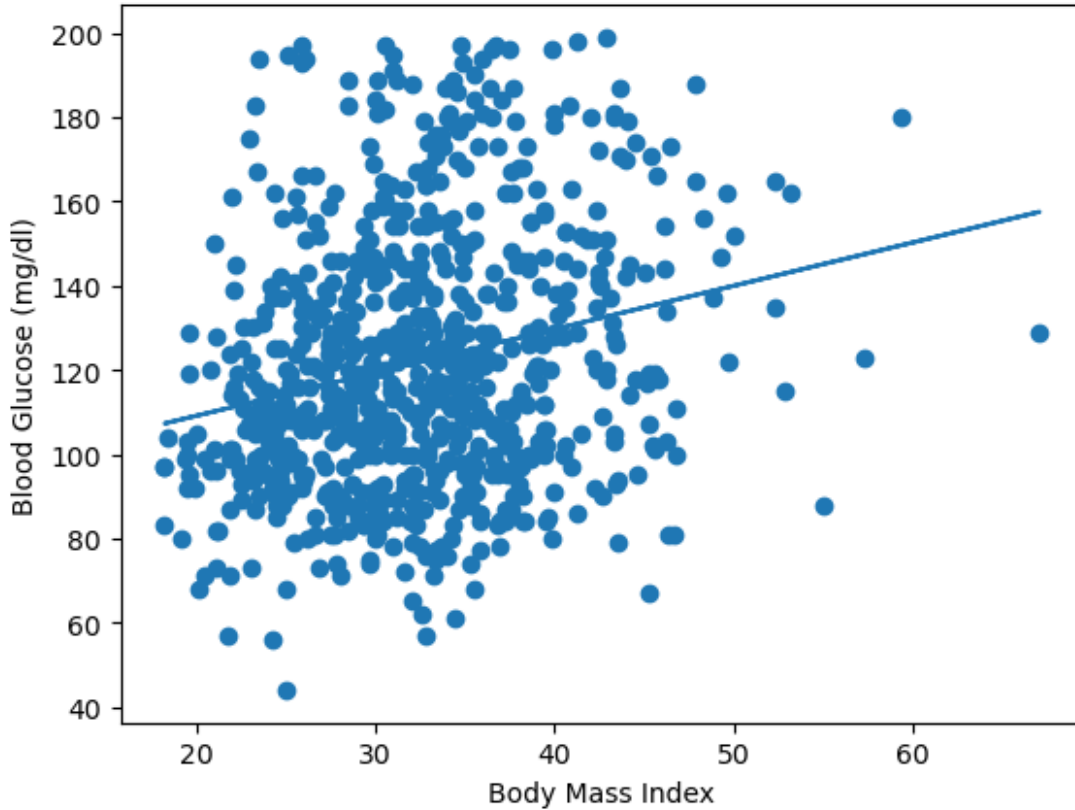
```
from sklearn.linear_model import LinearRegression

model_reg = LinearRegression()
model_reg.fit(X_bmi, y) #model BMI ile kan şekeri arasındaki doğrusal ilişkiyi öğrenir

predictions = model_reg.predict(X_bmi) #tahmin yürütür

plt.scatter(X_bmi, y)
plt.plot(X_bmi, predictions) #tahmin, doğrusal regresyon modelinin tahmin ettiği ilişkiyi gösteren çizgidir. Model bu çizgiyi, verilen BMI değerlerine karşılık gelen kan şekeri tahminlerini yaparak çiziyor.
plt.ylabel('Blood Glucose (mg/dl)')
plt.xlabel('Body Mass Index')

Text(0.5, 0, 'Body Mass Index')
```



```
from sklearn.linear_model import LinearRegression
import pandas as pd

# Veri setini yükle
df_diabetes = pd.read_csv('data/diabetes_clean.csv')

# 'bmi' ve 'glucose' sütununda 0 değeri olan satırları filtrele ve kaldır
df_filtered = df_diabetes[(df_diabetes['bmi'] == 0.0) |
(df_diabetes['glucose'] == 0)]
df_diabetes.drop(df_filtered.index, inplace=True)

# Bağımsız değişken (X) ve bağımlı değişken (y) olarak veriyi ayır
X = df_diabetes['bmi'].values.reshape(-1, 1) # X'yi 2D formata dönüştür. eğer tek veri ise
y = df_diabetes['glucose'].values

# Linear Regression modelini oluştur ve eği
model_reg = LinearRegression()
model_reg.fit(X, y)

# Model ile tahmin yap (eğitim verisiyle de test yapabilirsiniz)
predictions = model_reg.predict(X)

# Modelin katsayılarını ve kesişim noktasını yazdır
```

```

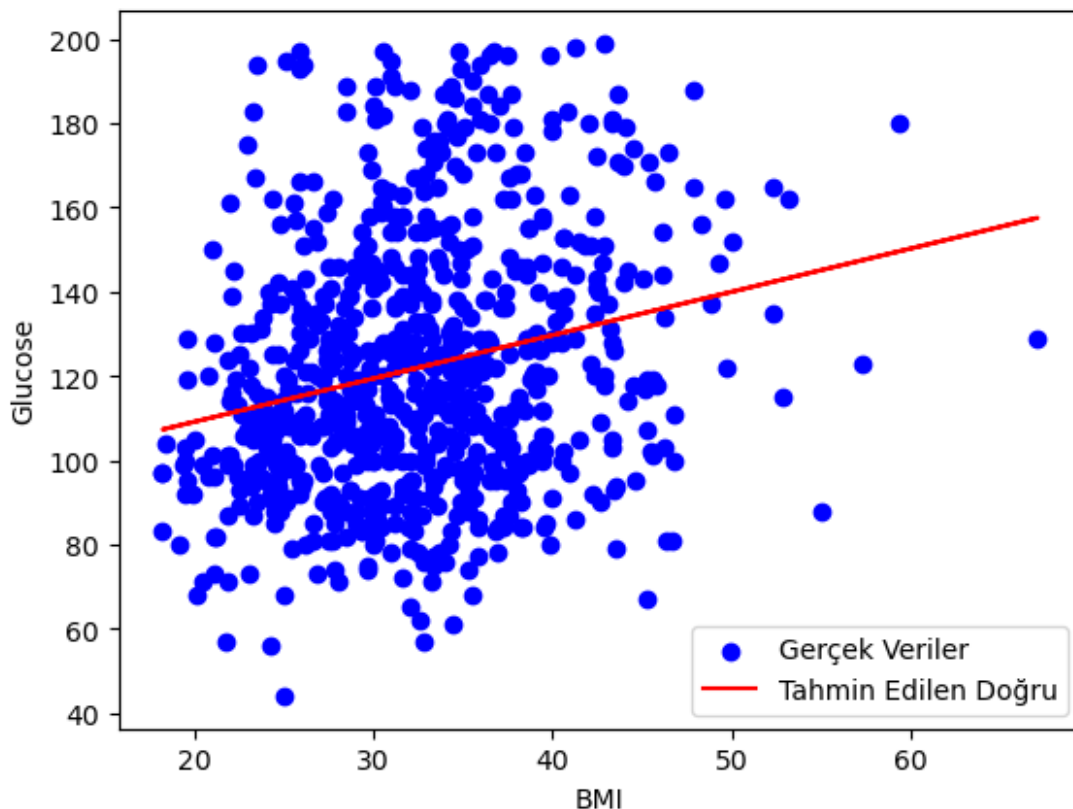
print("Katsayı (slope):", model_reg.coef_)
print("Kesim (intercept):", model_reg.intercept_)

# Tahmin sonuçlarını görselleştirelim
import matplotlib.pyplot as plt

plt.scatter(X, y, color='blue', label='Gerçek Veriler')
plt.plot(X, predictions, color='red', label='Tahmin Edilen Doğru')
plt.xlabel('BMI')
plt.ylabel('Glucose')
plt.legend()
plt.show()

```

Katsayı (slope): [1.02801737]
 Kesim (intercept): 88.57754093395485


```

import numpy as np
import matplotlib.pyplot as plt

# Generate random data for the scatter plot
np.random.seed(42)
X = np.linspace(0, 10, 20) #bağımsız değişken
Y = 3 * X + 5 + np.random.normal(0, 3, size=len(X)) #bağımlı değişken

```

```
# Fit a line (y = mx + c) manually
m = 3 # slope
c = 5 # intercept
Y_fit = m * X + c #Bu doğrunun tahmin edilen değerlerini hesaplar
(yani, bağımsız değişken X için Y'nin tahmin edilen değerleri).

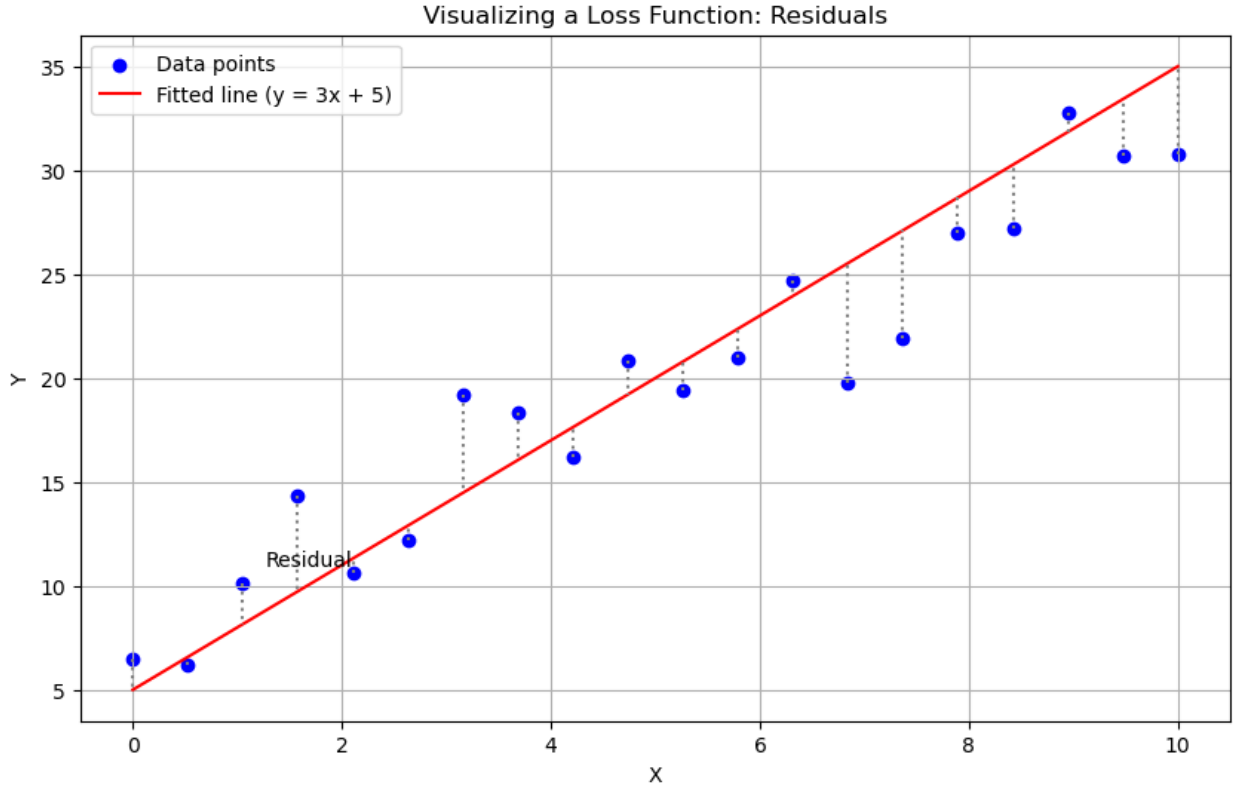
# Calculate residuals (vertical distances between points and the line)
residuals = Y - Y_fit #her bir veri noktası ile modelin tahmin ettiği
değerler arasındaki farktır.

# Plot the scatter plot and the fitted line
plt.figure(figsize=(10, 6))
plt.scatter(X, Y, color='blue', label='Data points')
plt.plot(X, Y_fit, color='red', label='Fitted line (y = 3x + 5)')

# Add vertical lines to represent residuals
for i in range(len(X)):
    plt.plot([X[i], X[i]], [Y[i], Y_fit[i]], color='gray',
linestyle='dotted')
    if i == 4: # Add a label to one residual line
        plt.text(X[i], (Y[i] + Y_fit[i]) / 2, 'Residual',
color='black', fontsize=10, ha='right')

# Customize the plot
plt.title('Visualizing a Loss Function: Residuals')
plt.xlabel('X')
plt.ylabel('Y')
plt.legend()
plt.grid(True)

# Show the plot
plt.show()
```


Bu grafik, regresyon modelinin doğruluğunu ve kayıp fonksiyonunun (loss function) nasıl çalıştığını görselleştirir:

Kayıp fonksiyonu, modelin tahminlerinin ne kadar hatalı olduğunu ölçen bir ölçüttür. Genellikle residuals'ın karelerinin toplamı kayıp fonksiyonu olarak kullanılır (bu "mean squared error" (MSE) olarak bilinir). Residuals her bir veri noktasının modelin tahmininden ne kadar uzak olduğunu gösterir ve bu uzaklıkları minimize etmeye çalışarak modelin doğruluğunu artırmaya çalışırız.

```
#bu kod, **doğrusal regresyon (Linear Regression)** kullanarak
**diabetes veri kümesi** üzerinde bir model oluşturuyor ve bu modelin
**kan şekeri seviyelerini** tahmin etmesini sağlıyor
from sklearn.model_selection import train_test_split
from sklearn.linear_model import LinearRegression

import pandas as pd

df_diabets = pd.read_csv('data/diabetes_clean.csv')

df_filtered = df_diabets[(df_diabets['bmi'] == 0.0) |
(df_diabets['glucose'] == 0)]
df_diabets.drop(df_filtered.index, inplace=True)

X = df_diabets.drop('glucose', axis=1).values #bağımsız değişkenler
y = df_diabets['glucose'].values #bağımlı değişken
```

```
X_train, X_test, y_train, y_test = train_test_split(X, y,
test_size=0.2,
random_state=42)
```

```
model_reg = LinearRegression()
model_reg.fit(X_train, y_train) #model eğitildi
```

```
y_pred = model_reg.predict(X_test) #tahminler yapıldı
model_reg.score(X_test, y_test) #model ne kadar başarılı onu ölçer.
R^2 skoru kullanarak yapar
```

#Diyabet veri kümesindeki tüm özellikleri kullanarak kan şekeri seviyelerini tahmin etmek için doğrusal regresyon gerçekleştirelim. #LinearRegression'ı sklearn-dot-linear_model'den içe aktarıyoruz. Ardından verileri eğitim ve test kümelerine ayırıyoruz, modeli #örneklendiriyoruz, eğitim kümesine yerleştiriyoruz ve test kümesinde tahmin ediyoruz. #Scikit-learn'deki doğrusal regresyonun kaputun altında OLS gerçekleştirdiğini unutmayın.

#Doğrusal regresyon, en küçük kareler yöntemi (OLS, Ordinary Least Squares) kullanarak, veri noktalarına en uygun doğrusal çizgiyi çizer. Yani, model $y = mx + c$ formülüne dayalı olarak, m (eğim) ve c (kesim) parametrelerini öğrenir. #Eğim (m), bağımsız değişkenin (X) her bir birim değiştiğinde bağımlı değişkenin (y) ne kadar değişeceğini gösterir. #Kesim (c), $X = 0$ olduğunda y değerinin ne olduğunu belirtir.

```
0.3282802627263198
```

```
model_reg.coef_
# Bu, eğitilen doğrusal regresyon modelinin katsayılarını (coefficients) döndüren bir özelliktir. #Katsayılar, her bağımsız değişkenin (özelliklerin) bağımlı değişken üzerindeki etkisini gösterir. Yani, modelin öğrenmiş olduğu eğim (m) değerleridir. Örneğin, BMI gibi bir bağımsız değişkenin katsayısı, BMI'deki bir birimlik değişikliğin kan şekeri üzerindeki etkisini gösterir. #Eğer model birden fazla bağımsız değişken içeriyorsa, her bağımsız değişken için ayrı bir katsayı değeri olacaktır.
```

```
array([-0.32654116,  0.14686555, -0.27590315,  0.08606826,
 0.36160446,
        1.8382773 ,  0.42185562, 25.08247323])
```

```
from sklearn.metrics import root_mean_squared_error
```

```
root_mean_squared_error(y_test, y_pred) #modelin tahmin ettiği
```

değerlerle gerçek değerler arasındaki farkların karelerinin ortalamasıdır. Daha düşük MSE, modelin daha iyi olduğunu gösterir.

25.695203763480208

Cross-validation

Cross-validation, modelin genelleme yeteneğini değerlendirmek amacıyla kullanılan bir tekniktir. Modelin eğitim verisi üzerinde ne kadar başarılı olduğunu değerlendirmek yerine, modelin yeni, görülmemiş verilere karşı nasıl performans gösterdiğini test eder.

Cross-validation, bir modelin genelleme gücünü değerlendirmek için kullanılan bir tekniktir. Bir modelin doğruluğunu değerlendirirken, modelin eğitim verileri üzerinde aşırı öğrenme (overfitting) yapıp yapmadığını kontrol etmek önemlidir. Cross-validation, bu aşırı öğrenme sorununu ortadan kaldırarak daha sağlam ve güvenilir bir model değerlendirmesi yapmamıza yardımcı olur.

Çapraz doğrulama, genellikle veriyi daha küçük parçalara bölme (folds) ve her parça üzerinde modelin doğruluğunu test etme işlemini içerir. Çapraz doğrulama sayesinde, verilerin her kısmı hem eğitim hem de test için kullanılarak modelin performansı daha güvenilir bir şekilde ölçülür.

#Bu kod, doğrusal regresyon modelinin cross-validation (çapraz doğrulama) ile değerlendirilmesini sağlar. Yani, modelin genel performansını daha güvenilir bir şekilde ölçmek için veriyi birkaç farklı alt küme (fold) üzerinde test eder.

```
import pandas as pd
from sklearn.model_selection import cross_val_score, KFold
from sklearn.linear_model import LinearRegression
df_diabets = pd.read_csv('data/diabetes_clean.csv')

df_filtered = df_diabets[(df_diabets['bmi'] == 0.0) |
(df_diabets['glucose'] == 0)]
df_diabets.drop(df_filtered.index, inplace=True)

X = df_diabets.drop('glucose', axis=1).kfvalues
y = df_diabets['glucose'].values

kf = KFold(n_splits=6, shuffle=True, random_state=42)
model_reg = LinearRegression()

cv_results = cross_val_score(model_reg, X, y, cv=kf) #modelin
performansını çapraz doğrulama ile değerlendirir.
#model_reg: Doğrusal regresyon modelini belirtir.
#X ve y: Bağımsız ve bağımlı değişkenleri belirtir.
#v=kf: KFold çapraz doğrulama nesnesi burada kullanılır. Bu, veri
setinin 6 alt kümeye (fold) bölünmesini sağlar. Her seferinde 5 katman
eğitim için, 1 katman test için kullanılır.
#Sonuç: cross_val_score fonksiyonu, her bir fold'da elde edilen model
doğruluğunu döndüren bir dizi (array) oluşturur. Bu doğruluklar
```

cv_results değişkeninde saklanır.

```
cv_results
```

```
array([0.31239631, 0.39992274, 0.38698031, 0.19731639, 0.32317527,  
       0.3320924 ])
```

```
import numpy as np  
(np.mean(cv_results), np.std(cv_results))  
(0.32531390402925003, 0.06579003824551613)
```

```
np.quantile(cv_results, [0.025, 0.975])
```

```
array([0.21170138, 0.39830494])
```

Ortalama doğruluk 0.325 olarak hesaplanmış. Bu, modelin genel olarak yüzde 32.5 doğrulukla performans gösterdiğini belirtiyor. Bu değer, modelin ortalama başarısını gösterir. Standart Sapma (Standard Deviation):

0.0658'lik bir standart sapma değeri, fold'lar arasındaki doğruluk farklılıklarının ne kadar yaygın olduğunu gösterir. Düşük standart sapma (0.0658), modelin göreceli olarak tutarlı olduğunu ve farklı fold'larda büyük değişiklikler yaşamadığını gösterir. **0.025 Persentili:**

- **0.21170138:** Bu, **cross-validation sonuçlarının en düşük %2.5'lik kısmındaki doğruluk** değerini gösterir. Modelin **en kötü performansı** bu değere yakın bir yer alır. Yani, modelin doğruluğu, en kötü durumda yaklaşık **21.17%**'dir.
- **0.975 Persentili:**
 - **0.39830494:** Bu, **cross-validation sonuçlarının en yüksek %2.5'lik kısmındaki doğruluk** değerini gösterir. Modelin **en iyi performansı** bu değere yakın bir yer alır. Yani, modelin doğruluğu, en iyi durumda yaklaşık **39.83%**'tir.
- Bu **persentil aralığı**, modelin **%95 güven aralığında** ne kadar değişkenlik gösterdiğini anlamamıza yardımcı olur. Verilen aralık, modelin doğruluğunun genellikle **0.2117 ile 0.3983** arasında değiştiğini gösteriyor.

Regularized Regression

Regularization (Düzenleme), makine öğrenmesinde aşırı öğrenme (overfitting) ve aşırı uyum (overfitting) gibi problemleri önlemek için kullanılan bir tekniktir. Aşırı öğrenme, modelin eğitim verisine çok fazla uyum sağlaması sonucu, yeni ve görülmemiş verilere karşı kötü performans göstermesi durumudur. Regularization bu durumu engellemeye yardımcı olur.

RIDGE REGRESYONU:

Ridge regresyonu kullanarak **düzenli regresyon (regularized regression)** performansını değerlendirir. **Ridge regresyonu, L2 düzenlemesi** (regularization) kullanarak modelin aşırı uyum (overfitting) yapmasını engellemeye çalışır. Kodda farklı **alpha** (düzenleme parametresi) değerleri ile modelin performansı değerlendirilmekte ve sonuçlar karşılaştırılmaktadır.


```
# Alfa arttıkça performansın kötüleştiğini görüyoruz.

from sklearn.linear_model import Ridge
from sklearn.model_selection import train_test_split

df_diabets = pd.read_csv('data/diabetes_clean.csv')

df_filtered = df_diabets[(df_diabets['bmi'] == 0.0) |
(df_diabets['glucose'] == 0)]
df_diabets.drop(df_filtered.index, inplace=True)

X = df_diabets.drop('glucose', axis=1).values
y = df_diabets['glucose'].values

X_train, X_test, y_train, y_test = train_test_split(X, y,
test_size=0.2,
                                                    random_state=42)

scores = []
for alpha in [0.1, 1.0, 10.0, 100.0, 1000.0]:
    ridge = Ridge(alpha=alpha)
    ridge.fit(X_train, y_train)
    y_pred = ridge.predict(X_test)
    scores.append(ridge.score(X_test, y_test))

scores
#alpha ne kadar büyükse, ceza daha fazla olur ve modelin karmaşıklığı
daha fazla sınırlanır.
#alpha değeri küçükse, ceza daha azdır ve model daha serbest çalışır,
bu da aşırı öğrenmeye yol açabilir.

[0.32825526615552425,
 0.3280240795994781,
 0.3252049078298792,
 0.28836032637802334,
 0.20299309688977707]
```

LASSO REGRESYONU:

Lasso regresyonu kullanarak farklı **alpha** değerleri ile modelin performansını değerlendirir. **Lasso regresyonu, L1 düzenlemesi** (regularization) kullanarak, modelin **gereksiz özellikleri** (parametreleri) **sıfırlamasını** sağlar ve böylece daha **basit ve genelleştirilebilir bir model** oluşturur. Lasso, özellikle çok sayıda özellik olduğunda **önemli parametrelerin seçilmesine** yardımcı olur.

```
# Lasso Regression: Etkin parametre secilirken kullanilir # Alfa
20'nin üzerine çıktıkça performans önemli ölçüde düşer!
```

```
from sklearn.linear_model import Lasso
```

```
scores = []
for alpha in [0.1, 1.0, 10.0, 20.0, 50.0]:
    lasso = Lasso(alpha=alpha)
    lasso.fit(X_train, y_train)
    y_pred = lasso.predict(X_test)
    scores.append(lasso.score(X_test, y_test))
```

scores

```
[0.3284857694292622,
 0.3166121180165745,
 0.17121386697851626,
 0.156847521532139,
 0.11477890284329806]
```

#Bu kod, Lasso regresyonu kullanarak, diabetes veri kümesindeki her bir özelliğin kan şekeri seviyesi üzerindeki etkisini görselleştirir. Katsayıları çubuk grafiklerle göstererek, hangi özelliklerin modelin tahminlerine daha fazla katkı sağladığını anlayabilirsiniz.

```
import matplotlib.pyplot as plt

df_diabets = pd.read_csv('data/diabetes_clean.csv')

df_filtered = df_diabets[(df_diabets['bmi'] == 0.0) |
(df_diabets['glucose'] == 0)]
df_diabets.drop(df_filtered.index, inplace=True)

X = df_diabets.drop('glucose', axis=1).values
y = df_diabets['glucose'].values

names = df_diabets.drop('glucose', axis=1).columns

lasso = Lasso(alpha=0.1)
lasso_coef = lasso.fit(X, y).coef_

plt.bar(names, lasso_coef)
plt.xticks(rotation=45)
```

Classifications Metrics

accuracy kullanilir

Classification Metrics (Sınıflandırma Metriği), sınıflandırma problemlerinde bir modelin performansını değerlendirmek için kullanılan ölçütlerdir:

1. Confusion matrix in scikit-learn

```
import pandas as pd
from sklearn.neighbors import KNeighborsClassifier
from sklearn.metrics import classification_report, confusion_matrix
```

```

from sklearn.model_selection import train_test_split

df_churn = pd.read_csv("data/telecom_churn_clean.csv")
X = df_churn[['total_day_charge', 'total_eve_charge']].values
y = df_churn['churn'].values

X_train, X_test, y_train, y_test = train_test_split(X, y,
test_size=0.2, random_state=42)

knn = KNeighborsClassifier(n_neighbors=7)

knn.fit(X_train, y_train) #model eğitildi
y_pred = knn.predict(X_test) #tahmin yapılıyor

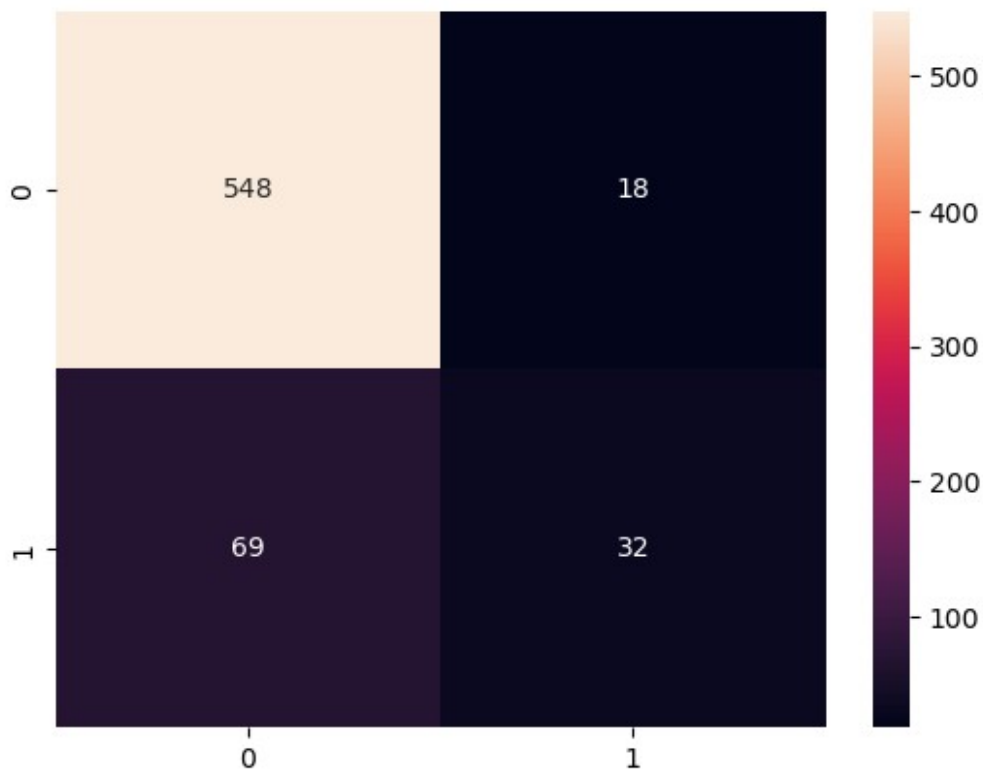
confusion_matrix(y_test, y_pred)

array([[548, 18],
       [ 69, 32]])

import seaborn as sns

sns.heatmap(confusion_matrix(y_test, y_pred), annot=True, fmt='g')
<Axes: >

```



```
print(classification_report(y_test, y_pred))
```

	precision	recall	f1-score	support
0	0.89	0.97	0.93	566
1	0.64	0.32	0.42	101
accuracy			0.87	667
macro avg	0.76	0.64	0.68	667
weighted avg	0.85	0.87	0.85	667

classification_report(y_test, y_pred): Bu fonksiyon, **precision**, **recall**, **f1-score** ve **accuracy** gibi performans metriklerini hesaplar ve **raporlar**.

Ölçütler:

-

- a. **Precision: Doğruluk**; pozitif tahminlerin ne kadar doğru olduğunu gösterir.
Formül:

$$\text{Precision} = \frac{TP}{TP + FP}$$

-

- a. **Recall: Duyarlılık**; gerçek pozitiflerin ne kadarını doğru tahmin ettiğini gösterir.
Formül:

$$\text{Recall} = \frac{TP}{TP + FN}$$

-

- a. **F1-score**: Precision ve recall arasında **dengeleme** yapar. Formül:

$$\text{F1-score} = 2 \times \frac{\text{Precision} \times \text{Recall}}{\text{Precision} + \text{Recall}}$$

-

- a. **Accuracy**: Modelin genel doğruluğu; doğru tahminlerin oranını gösterir:

$$\text{Accuracy} = \frac{TP + TN}{TP + TN + FP + FN}$$

Logistic Regression:

siniflandırmak için kullanılan model.

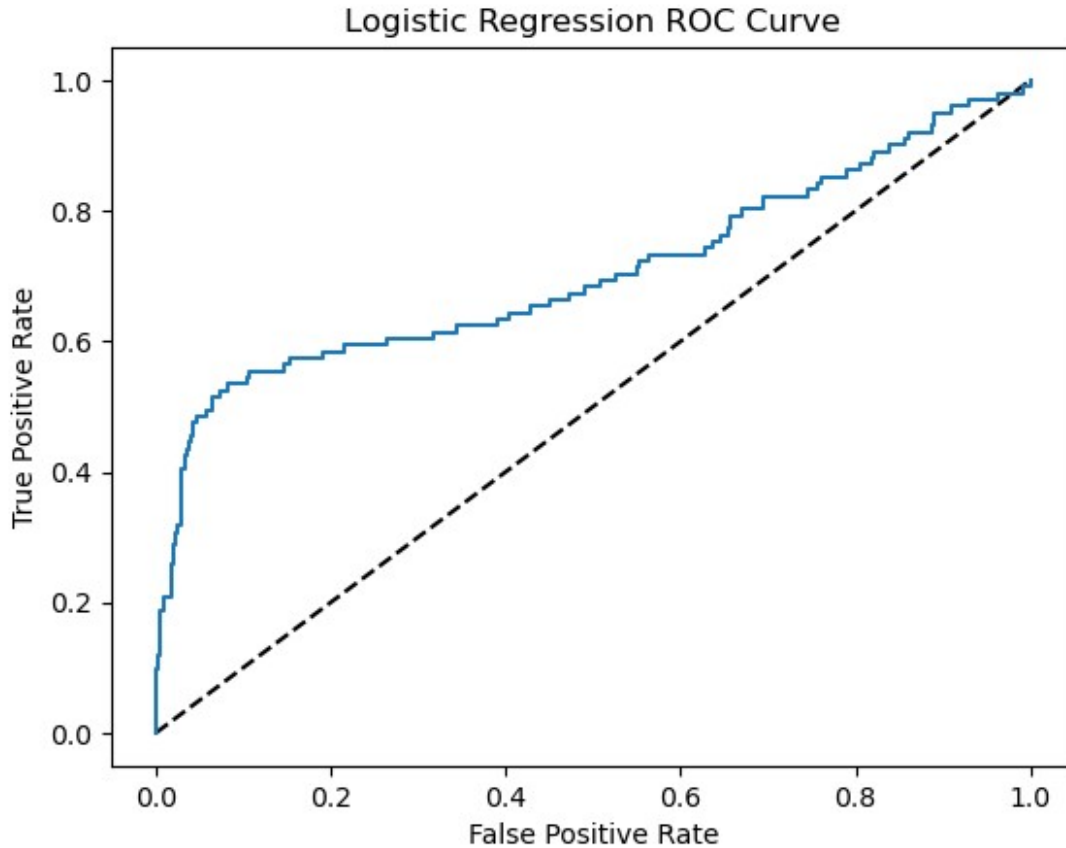
bağımlı değişkenin (hedef değişkenin) kategorik olduğu durumlarda kullanılır. Yani, sınıflandırma problemlerinde 0 ya da 1 gibi ikili sınıflar veya daha fazla sınıf tahmin etmek için kullanılır.

```
# Confusion matrix in scikit-learn
```

```
import pandas as pd
from sklearn.linear_model import LogisticRegression
from sklearn.metrics import classification_report, confusion_matrix
```

[illegible]


```
plt.title('Logistic Regression ROC Curve')  
# Bu grafiğe dayanarak modelin performansı nasıl ölçülebilir?  
Text(0.5, 1.0, 'Logistic Regression ROC Curve')
```


AUC (Area Under the Curve), **ROC eğrisinin altındaki alanı** ölçer ve modelin **genel performansını** bir sayı ile ifade eder. AUC şu şekilde yorumlanır:

- # - **AUC = 1**: Model mükemmel, tüm pozitifleri doğru sınıflandırmış ve yanlış pozitifleri hiç yapmamış.
- # - **AUC = 0.5**: Model, **rastgele tahmin** yapıyor.
- # - **AUC < 0.5**: Model, **tersine çalışıyor**, yani her tahminin zıttını yapıyor.

```
from sklearn.metrics import roc_auc_score  
  
roc_auc_score(y_test, y_pred_probs)  
  
0.7049469964664311
```

Regression ve Classification için Performans Metrikleri Cheat Sheet

Aşağıda, **regresyon** ve **sınıflandırma** modelleri için kullanabileceğiniz uygun performans metriklerini ayrılarak özetledim:

1. Regresyon Modelleri

Regresyon modelleri, sürekli bir bağımlı değişkeni tahmin eder.

Metot	Açıklama
R² (R-Squared)	Modelin bağımlı değişken varyansını ne kadar açıkladığını gösterir.
MSE (Mean Squared Error)	Hataların karelerinin ortalamasını hesaplar. Daha küçük değer daha iyidir.
RMSE (Root Mean Squared Error)	Hataların karekökünü alarak hatayı bağımlı değişken birimine indirger.
MAE (Mean Absolute Error)	Hataların mutlak değerlerinin ortalamasını hesaplar. Daha küçük değer daha iyidir.

Regresyon Modelleri:

- Linear Regression
- Ridge Regression
- Lasso Regression
- Polynomial Regression

2. Sınıflandırma Modelleri

Sınıflandırma modelleri, kategorik bir bağımlı değişkeni tahmin eder.

Metot	Açıklama
Accuracy	Doğru tahminlerin oranını verir.
Confusion Matrix	Doğru ve yanlış sınıflandırmaları gösterir.
Precision	Pozitif sınıf için doğru tahmin oranını gösterir ($TP / (TP + FP)$).
Recall (Sensitivity)	Pozitif sınıf için hatırlama oranını gösterir ($TP / (TP + FN)$).
F1-Score	Precision ve Recall'ün harmonik ortalamasıdır.
ROC-AUC	Sınıflandırıcı performansını ölçmek için Receiver Operating Characteristic eğrisi.

Sınıflandırma Modelleri:

- Logistic Regression
- KNN (K-Nearest Neighbors)
- Decision Trees
- Random Forest

- SVM (Support Vector Machines)
-

Hangi Metrik Nerede Kullanılmalı?

1. Regresyon Modelleri:
 - R^2 , MSE, RMSE, MAE kullanılır.
 - Confusion Matrix veya Accuracy gibi sınıflandırma metrikleri kullanılmaz.
 2. Sınıflandırma Modelleri:
 - Confusion Matrix, Precision, Recall, F1-Score, Accuracy gibi metrikler kullanılır.
 - R^2 , MSE, RMSE gibi regresyon metrikleri kullanılmaz.
-

Örnek Kullanım Alanları

Regresyon:

- Bir çalışanın maaşını tahmin etmek.
- Ev fiyatlarını belirlemek.

Sınıflandırma:

- Bir müşterinin ürünü satın alıp almayacağını tahmin etmek.
- Bir hastanın hastalığa sahip olup olmadığını sınıflandırmak.

Grid Search Cross Validation

Grid Search Cross Validation (Grid Search Çapraz Doğrulama), makine öğrenmesi modelinin hiperparametrelerini optimize etmek için kullanılan bir yöntemdir. Bu yöntem, belirli bir modelin performansını değerlendirirken farklı hiperparametre kombinasyonlarını dener ve en iyi sonucu veren parametreleri seçer. Grid Search, "grid" adı verilen bir hiperparametre ızgarası üzerinde sistematik olarak arama yaparak en iyi model parametrelerini bulur.

Grid Search'in Çalışma Prensipleri

Grid Search, parametre arama alanını tanımladıktan sonra, her bir parametre kombinasyonunu belirli bir çapraz doğrulama stratejisi (örneğin,

k-fold çapraz doğrulama) ile değerlendirir. Bu süreç, aşağıdaki adımları takip eder:

Modeli parametrelerin her kombinasyonu için eğit.

Çapraz doğrulama kullanarak her parametre kombinasyonu için doğrulama performansını değerlendir.

En yüksek doğrulama performansına sahip parametre kombinasyonunu seç.

```
from sklearn.linear_model import Ridge
from sklearn.model_selection import train_test_split, GridSearchCV, KFold
import numpy as np
```

```

# Veri setini okuma
df_diabets = pd.read_csv('data/diabetes_clean.csv')

# Boş verileri (bmi=0 veya glucose=0) filtreleme
df_filtered = df_diabets[(df_diabets['bmi'] == 0.0) |
(df_diabets['glucose'] == 0)]
df_diabets.drop(df_filtered.index, inplace=True)

# Bağımsız değişkenler (X) ve bağımlı değişken (y) oluşturma
X = df_diabets.drop('glucose', axis=1).values
y = df_diabets['glucose'].values

# Eğitim ve test verilerine ayırma
X_train, X_test, y_train, y_test = train_test_split(X, y,
test_size=0.2, random_state=42)

# K-Fold çapraz doğrulama için KFold sınıfını oluşturuyoruz
kf = KFold(n_splits=5, shuffle=True, random_state=42)

# Hiperparametreler için arama alanını (grid) oluşturuyoruz
param_grid = {
    'alpha': np.arange(0.0001, 1, 0.1), # alpha parametresinin farklı
değerlerini deniyoruz
    'solver': ['sag', 'lsqr'] # Ridge regresyonu için farklı çözüm
yöntemleri
}
#- **GridSearchCV**, verilen **param_grid** üzerinde
hiperparametreleri optimize etmek için kullanılır. Burada, **Ridge**
modelinin  $\alpha$  (alpha) parametresi üzerinde en uygun değeri bulmak
için 5 katlı çapraz doğrulama yapılır.

# Ridge regresyon modelini oluşturuyoruz
ridge = Ridge()

# GridSearchCV ile Grid Search başlatıyoruz
ridge_cv = GridSearchCV(ridge, param_grid, cv=kf)

# Modeli eğitim verileriyle eğitiyoruz
ridge_cv.fit(X_train, y_train)

# En iyi parametreleri ve en iyi skoru yazdırıyoruz
print(ridge_cv.best_params_, ridge_cv.best_score_)

/opt/anaconda3/lib/python3.12/site-packages/sklearn/linear_model/_sag.py:349: ConvergenceWarning: The max_iter was reached which means the coef_ did not converge
  warnings.warn(
/opt/anaconda3/lib/python3.12/site-packages/sklearn/linear_model/_sag.py:349: ConvergenceWarning: The max_iter was reached which means the coef_ did not converge

```

[illegible]

[illegible]

[illegible]

```
coef_ did not converge
warnings.warn(
```

```
{'alpha': 0.0001, 'solver': 'lsqr'} 0.3404176885506861
```

```
/opt/anaconda3/lib/python3.12/site-packages/sklearn/linear_model/_sag.py:349: ConvergenceWarning: The max_iter was reached which means the coef_ did not converge
warnings.warn(
```

```
/opt/anaconda3/lib/python3.12/site-packages/sklearn/linear_model/_sag.py:349: ConvergenceWarning: The max_iter was reached which means the coef_ did not converge
warnings.warn(
```

```
/opt/anaconda3/lib/python3.12/site-packages/sklearn/linear_model/_sag.py:349: ConvergenceWarning: The max_iter was reached which means the coef_ did not converge
warnings.warn(
```

```
/opt/anaconda3/lib/python3.12/site-packages/sklearn/linear_model/_sag.py:349: ConvergenceWarning: The max_iter was reached which means the coef_ did not converge
warnings.warn(
```

```
/opt/anaconda3/lib/python3.12/site-packages/sklearn/linear_model/_sag.py:349: ConvergenceWarning: The max_iter was reached which means the coef_ did not converge
warnings.warn(
```

```
/opt/anaconda3/lib/python3.12/site-packages/sklearn/linear_model/_sag.py:349: ConvergenceWarning: The max_iter was reached which means the coef_ did not converge
warnings.warn(
```

```
/opt/anaconda3/lib/python3.12/site-packages/sklearn/linear_model/_sag.py:349: ConvergenceWarning: The max_iter was reached which means the coef_ did not converge
warnings.warn(
```

```
/opt/anaconda3/lib/python3.12/site-packages/sklearn/linear_model/_sag.py:349: ConvergenceWarning: The max_iter was reached which means the coef_ did not converge
warnings.warn(
```

```
/opt/anaconda3/lib/python3.12/site-packages/sklearn/linear_model/_sag.py:349: ConvergenceWarning: The max_iter was reached which means the coef_ did not converge
warnings.warn(
```

```
/opt/anaconda3/lib/python3.12/site-packages/sklearn/linear_model/_sag.py:349: ConvergenceWarning: The max_iter was reached which means the coef_ did not converge
warnings.warn(
```

```
/opt/anaconda3/lib/python3.12/site-packages/sklearn/linear_model/_sag.py:349: ConvergenceWarning: The max_iter was reached which means the coef_ did not converge
warnings.warn(
```

RandomizedSearchCV

RandomizedSearchCV: Grid search'in daha verimli bir alternatifidir. Grid search'te tüm kombinasyonları denemek yerine, belirli bir sayıda rastgele kombinasyon seçer ve optimize eder. Bu, daha az hesaplama maliyetiyle hızlı sonuçlar elde etmenizi sağlar.

```
from sklearn.model_selection import RandomizedSearchCV

# İsteğe bağlı olarak, test edilen hiperparametre değerlerinin
sayısını belirleyen
# n_iter bağımsız değişkenini ayarlanabilir.
# Böylece n_iter iki olarak ayarlandığında
# beş katlı çapraz doğrulama 10 fit() gerçekleştirir.

#RandomizedSearchCV:
#Grid Search'ten farklı olarak RandomizedSearchCV, belirli bir
parametre kombinasyonu yerine rastgele bir seçki ile
hiperparametreleri dener. Bu yöntem, büyük veri setlerinde ve
parametrelerin çok olduğu durumlarda daha hızlı sonuçlar verebilir.
from sklearn.model_selection import RandomizedSearchCV

# RandomizedSearchCV kullanımı
ridge_cv = RandomizedSearchCV(ridge, param_grid, cv=kf, n_iter=2)
ridge_cv.fit(X_train, y_train)

# Sonuçları görüntüle
print(ridge_cv.best_params_, ridge_cv.best_score_)

{'solver': 'sag', 'alpha': 0.100100000000000001} 0.24297917653517223

/opt/anaconda3/lib/python3.12/site-packages/sklearn/linear_model/_
_sag.py:349: ConvergenceWarning: The max_iter was reached which means
the coef_ did not converge
  warnings.warn(
/opt/anaconda3/lib/python3.12/site-packages/sklearn/linear_model/_sag.
py:349: ConvergenceWarning: The max_iter was reached which means the
coef_ did not converge
  warnings.warn(
/opt/anaconda3/lib/python3.12/site-packages/sklearn/linear_model/_sag.
py:349: ConvergenceWarning: The max_iter was reached which means the
coef_ did not converge
  warnings.warn(
/opt/anaconda3/lib/python3.12/site-packages/sklearn/linear_model/_sag.
py:349: ConvergenceWarning: The max_iter was reached which means the
coef_ did not converge
  warnings.warn(
/opt/anaconda3/lib/python3.12/site-packages/sklearn/linear_model/_sag.
py:349: ConvergenceWarning: The max_iter was reached which means the
coef_ did not converge
  warnings.warn(
```

[illegible]

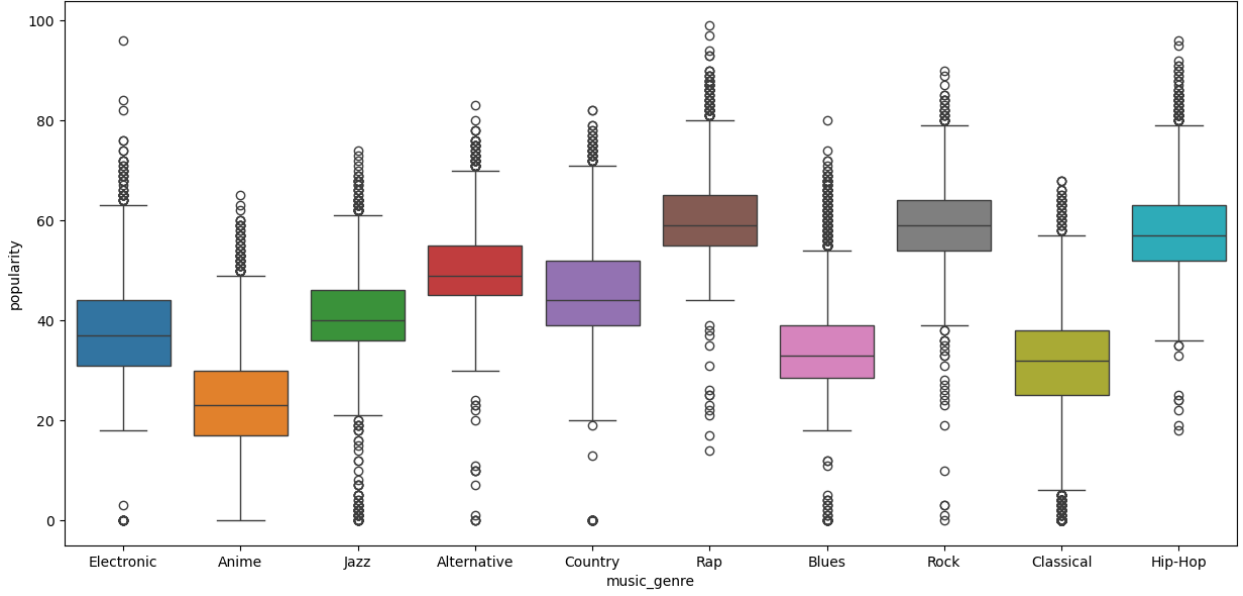
Preprocessing Data

```
import pandas as pd

df_music = pd.read_csv('data/music_genre.csv')
import seaborn as sns
import matplotlib.pyplot as plt

plt.figure(figsize=(15, 7))
sns.boxplot(data=df_music, x='music_genre', y='popularity',
hue='music_genre')

<Axes: xlabel='music genre', ylabel='popularity'>
```

```
music_dummies = pd.get_dummies(df_music['music_genre'],
drop_first=True, dtype='int')
music_dummies.head()
```

	Anime	Blues	Classical	Country	Electronic	Hip-Hop	Jazz	Rap
Rock								
0	0	0	0	0	1	0	0	0
0								
1	0	0	0	0	1	0	0	0
0								
2	0	0	0	0	1	0	0	0
0								
3	0	0	0	0	1	0	0	0
0								
4	0	0	0	0	1	0	0	0
0								

Dummy değişkenleri, kategorik verileri sayısal verilere dönüştürmek için kullanılan bir tekniktir. Bu, makine öğrenmesi ve istatistiksel analizlerde yaygın olarak kullanılır çünkü çoğu algoritma **sayılarla** çalışır ve **kategorik** (metin, etiket gibi) verilerle doğrudan işlem yapamaz.

Dummy Değişkenleri Nedir?

Bir **kategorik değişkeni** sayısal verilere dönüştürmenin en yaygın yolu **dummy değişkenleri** kullanmaktır. Örneğin, **müzik türü (music_genre)** bir kategorik değişken olabilir. Bu tür bir veriyi sayısal hale getirmek için **her bir kategori için bir sütun** (veya dummy değişkeni) oluşturulur.

Örneğin, aşağıdaki **music_genre** kategorik verisini düşünelim:

music_genre

Pop

music_genre

Jazz

Rock

Pop

Jazz

Bu veriyi **dummy değişkenlerine** dönüştürmek için şu adımlar izlenir:

Dummy Değişkenleri Oluşturma

1. Her Bir Kategoriyi Yeni Bir Sütunla Temsil Etme:

Her müzik türü için bir sütun oluşturulacak ve her satırda, o müzik türüne ait olma durumu **1 (vardır)** veya **0 (yoktur)** ile gösterilecektir.

music_genre	Pop	Jazz	Rock
Pop	1	0	0
Jazz	0	1	0
Rock	0	0	1
Pop	1	0	0
Jazz	0	1	0

Bu işlem, **kategorik değişkenleri** (örneğin **music_genre**) **sayısal verilere** dönüştürmüş olur. Bu sayede makine öğrenmesi algoritmaları, bu veriler üzerinde işlem yapabilir.

2. **drop_first=True** Parametresi:

- Bazı durumlarda, **ilk kategori** (veya "ilk sütun") çıkarılabilir. Bu, **multicollinearity** sorununu engeller, çünkü **ilk sütun** diğerlerinin **kombinasyonu** olarak zaten temsil edilebilir.
- Bu teknik, regresyon modellerinde genellikle kullanılır çünkü **aşırı parametre sayısı** modelin performansını düşürebilir.

Örneğin, yukarıdaki tablodan **Pop** sütununu çıkaralım (ilk sütun):

music_genre	Jazz	Rock
Pop	0	0
Jazz	1	0
Rock	0	1
Pop	0	0
Jazz	1	0

Burada, **Pop** müzik türü **referans kategori** olarak kabul edilir, ve **Jazz** ve **Rock** sütunları **bu kategoriye göre** ölçülür.

Kod Açıklaması:

```
music_dummies = pd.get_dummies(df_music['music_genre'],  
drop_first=True, dtype='int')
```

- **pd.get_dummies(df_music['music_genre'])**: Bu, **music_genre** sütunundaki her kategori için bir **dummy değişkeni** oluşturur. Kategorik veriler sayısal verilere dönüştürülür.
- **drop_first=True**: İlk sütunu (ilk kategori, örneğin **Pop**) çıkarır. Bu, **çoklu doğrusal ilişkiyi** (multicollinearity) engeller. Çünkü ilk kategori zaten diğerlerinin **kombinasyonu** olarak temsil edilebilir.
- **dtype='int'**: Dummy değişkenleri **tam sayı (integer)** türünde olacak şekilde ayarlanır.

Dummy Değişkenlerini Kullanmanın Avantajları:

- **Makine öğrenmesi modelleri** kategorik verileri doğrudan işleyemez. Dummy değişkenleri, algoritmaların bu tür verilerle **verimli bir şekilde çalışabilmesini** sağlar.
- **Modelin daha doğru öğrenmesi** için gereklidir, çünkü kategorik veriler modelin öğrenmesi için gereklidir.

Özet:

Dummy değişkenleri, kategorik değişkenleri **sayısal verilere dönüştürmek** için kullanılır ve bu sayede makine öğrenmesi algoritmaları bu verilerle işlem yapabilir. **drop_first=True** parametresi, modelin daha verimli çalışması için genellikle kullanılır, çünkü bu, multicollinearity problemini önler.

```
music_dummies = pd.concat([df_music, music_dummies], axis=1)  
#oluşturulan dummy değişkenleri işe veri seti birleştirilir  
music_dummies = music_dummies.drop(['music_genre', 'instance_id'],  
axis=1) #dummy değişkeniyle değiştirildiği için music_genre veri  
setinden çıkarılır.  
music_dummies
```

	popularity	acousticness	danceability	duration_ms	energy	\
0	27	0.00468	0.652	-1	0.941	
1	31	0.01270	0.622	218293	0.890	
2	28	0.00306	0.620	215613	0.755	
3	34	0.02540	0.774	166875	0.700	
4	32	0.00465	0.638	222369	0.587	
...
44991	59	0.03340	0.913	-1	0.574	
44992	72	0.15700	0.709	251860	0.362	
44993	51	0.00597	0.693	189483	0.763	
44994	65	0.08310	0.782	262773	0.472	

44995	67	0.10200	0.862	267267	0.642		
	instrumentalness	liveness	loudness	speechiness	tempo	...	
\							
0	0.79200	0.115	-5.201	0.0748	100.889	...	
1	0.95000	0.124	-7.043	0.0300	115.002	...	
2	0.01180	0.534	-4.617	0.0345	127.994	...	
3	0.00253	0.157	-4.498	0.2390	128.014	...	
4	0.90900	0.157	-6.266	0.0413	145.036	...	
...	
44991	0.00000	0.119	-7.022	0.2980	98.028	...	
44992	0.00000	0.109	-9.814	0.0550	122.043	...	
44993	0.00000	0.143	-5.443	0.1460	131.079	...	
44994	0.00000	0.106	-5.016	0.0441	75.886	...	
44995	0.00000	0.272	-13.652	0.1010	99.201	...	
	valence	Anime	Blues	Classical	Country	Electronic	Hip-Hop
Jazz \							
0	0.759	0	0	0	0	1	0
0							
1	0.531	0	0	0	0	1	0
0							
2	0.333	0	0	0	0	1	0
0							
3	0.270	0	0	0	0	1	0
0							
4	0.323	0	0	0	0	1	0
0							
...
...							
44991	0.330	0	0	0	0	0	1
0							
44992	0.113	0	0	0	0	0	1
0							
44993	0.395	0	0	0	0	0	1
0							
44994	0.354	0	0	0	0	0	1
0							
44995	0.765	0	0	0	0	0	1

0

	Rap	Rock
0	0	0
1	0	0
2	0	0
3	0	0
4	0	0
...
44991	0	0
44992	0	0
44993	0	0
44994	0	0
44995	0	0

[44996 rows x 31 columns]

Linear regression with dummy variables

```
from sklearn.model_selection import cross_val_score, KFold,
train_test_split
from sklearn.linear_model import LinearRegression
import numpy as np
```

```
X = music_dummies.drop('popularity', axis=1).values
y = music_dummies['popularity'].values
```

```
X_train, X_test, y_train, y_test = train_test_split(X, y,
test_size=0.2, random_state=42)
```

```
kf = KFold(n_splits=5, shuffle=True, random_state=42) #modelin
genelleme yeteneği ölçülmek için veri seti 5 parçaya bölünür
```

```
model_reg = LinearRegression() #lineer regreyon modeli oluşturuldu
model_reg_cv = cross_val_score(model_reg, X_train, y_train, cv=kf,
                                scoring='neg_mean_squared_error')
```

#kfold ile değerlendirilmesi sağlanır. parametresi, modelin doğruluğunu ölçerken negatif ortalama kare hata (MSE) metriğini kullanır. MSE, modelin tahminleri ile gerçek değerler arasındaki farkların karesinin ortalamasıdır. Negatif işareti kullanmak, sklearn'ın hata metriğini minimize etmek için gereklidir, çünkü sklearn genellikle daha büyük değerleri iyi olarak değerlendirir.

np.sqrt(-model_reg_cv) #MSE'nin karekökü alınarak RMSE (Root Mean Squared Error) hesaplanır. RMSE, modelin doğruluğunu ölçmek için yaygın olarak kullanılan bir metriktir ve hata oranının daha anlaşılır bir şekilde sunulmasını sağlar.

```
array([9.55195316, 9.3511157 , 9.426638 , 9.61542024, 9.60686241])
```

SIMPLE IMPUTER:

eksik değerleri bir stratejiye göre doldurmak için kullanılır.

```
import pandas as pd # pandas kütüphanesini veri işleme ve analiz için
içeri aktarır
df_house = pd.read_csv('data/AmesHousing.csv') # 'AmesHousing.csv'
dosyasını df_house veri çerçevesine yükler

# Veri çerçevesindeki her sütundaki eksik (NaN) değerlerin sayısını
hesaplar ve en fazla eksik veriye sahip sütundan başlayarak sıralar
df_house.isna().sum().sort_values(ascending=False)

na_series = df_house.isna().sum() # Her sütundaki eksik veri sayısını
hesaplar ve na_series'e atar
data_len = len(df_house) * 0.05 # Toplam satır sayısının %5'ini
hesaplar, eksik verilerin bu orandan az olup olmadığını görmek için
na_series[(na_series < data_len) & (na_series != 0)] # Eksik veri
sayısı toplam satır sayısının %5'inden az olan ve 0'dan farklı olan
sütunları filtreler

# Eksik veri sayısı %5'ten az olan sütunların isimlerini alır
col_names = list(na_series[(na_series <= data_len) & (na_series !=
0)].keys())

# Belirtilen sütunlardaki eksik verilere sahip satırları çıkarır.
'dropna' fonksiyonu, sadece 'col_names' listesinde yer alan
sütunlardaki eksik verilere sahip satırları siler.
df_house = df_house.dropna(subset=col_names)

# df_house veri çerçevesindeki kategorik sütunların isimlerini alır
# select_dtypes(include='object') komutu ile kategorik veri türündeki
tüm sütunları seçeriz.
object_cols = list(df_house.select_dtypes(include='object').columns)
X_cat = df_house[object_cols] # Kategorik verileri X_cat değişkenine
atar.

# Kategorik sütunları çıkararak sayısal sütunlardan oluşan yeni bir
veri çerçevesi oluşturur.
# Bu, modelin eğitimi için sayısal verileri yalnızca kullanmak
amacıyla yapılır.
X_nums = df_house.drop(object_cols, axis=1)

# Bağımlı değişkeni (SalePrice) bağımsız değişkenlerden ayırır ve
bağımlı değişkeni y olarak atar.
# 'SalePrice' sütunu hedef değişken olup, modelin tahmin etmeye
çalıştığı değeri temsil eder.
y = X_nums['SalePrice'].values.reshape(-1, 1) # 'SalePrice' sütunu
bağımlı değişken olarak seçilir ve 2D array'e dönüştürülür.
```

```
# 'SalePrice' sütununu X_nums veri çerçevesinden çıkarır, böylece
X_nums sadece bağımsız değişkenlerden oluşur.
# Burada, modelin eğitiminde kullanılacak olan bağımsız değişkenlerin
bulunduğu veri çerçevesi oluşturulmuş olur.
X_nums.drop('SalePrice', inplace=True, axis=1) # 'SalePrice' bağımsız
değişkenler arasından çıkarılır ve X_nums sadece bağımsız değişkenleri
içerir.

from sklearn.model_selection import train_test_split

# X_cat ve X_nums veri setlerini, bağımlı değişken y ile birlikte %80
eğitim ve %20 test olarak ayırır.
X_train_cat, X_test_cat, y_train_cat, y_test_cat =
train_test_split(X_cat, y, test_size=0.2, random_state=42)
X_train_nums, X_test_nums, y_train_nums, y_test_nums =
train_test_split(X_nums, y, test_size=0.2, random_state=42)

from sklearn.impute import SimpleImputer

# Kategorik verilerdeki eksik değerleri doldurmak için SimpleImputer
kullanılır.
# Bu durumda, eksik değerler en sık görülen (most frequent) değere
göre doldurulacaktır.
imp_cat = SimpleImputer(strategy="most_frequent")
X_train_cat = imp_cat.fit_transform(X_train_cat) # Eğitim setindeki
eksik değerler, en sık görülen değerle doldurulur
X_test_cat = imp_cat.fit_transform(X_test_cat)   # Test setindeki
eksik değerler de en sık görülen değerle doldurulur

# Sayısal verilerdeki eksik değerleri doldurmak için SimpleImputer
kullanılır.
# Burada eksik değerler, sayısal sütunların ortalamasıyla
doldurulacaktır.
imp_num = SimpleImputer() # Varsayılan olarak strategy='mean' yani
ortalama ile doldurma yapılır.
X_train_nums = imp_num.fit_transform(X_train_nums) # Eğitim setindeki
eksik sayısal değerler ortalama ile doldurulur
X_test_nums = imp_num.fit_transform(X_test_nums)   # Test setindeki
eksik sayısal değerler de ortalama ile doldurulur
X_train = np.append(X_train_nums, X_train_cat, axis=1) # Sayısal
veriler (X_train_nums) ve kategorik veriler (X_train_cat)
birleştirilir. axis=1 parametresi, sütunlar boyunca birleştirme yapar.
X_test = np.append(X_test_nums, X_test_cat, axis=1) # Test
setindeki sayısal veriler (X_test_nums) ve kategorik veriler
(X_test_cat) birleştirilir.
```

PIPELINE:

Pipeline, makine öğrenimi ve veri işleme işlemlerini adım adım düzenli bir şekilde birbirine bağlayan bir işlem hattı (workflow) oluşturur. Bu, özellikle ön işleme ve modelleme işlemlerini tek bir nesneyle yönetmek için oldukça faydalıdır.

Pipeline kullanarak verileri işlemeden başlayıp bir modelle tahmin yapmaya kadar bir dizi işlem gerçekleştiren bir makine öğrenimi modelini oluşturur. **Pipeline** kullanımı, işlem adımlarının düzenli ve tekrarlanabilir bir şekilde uygulanmasını sağlar

```
from sklearn.pipeline import Pipeline # Pipeline sınıfını içeri
aktarır, ardışık işlemleri düzenlemek için kullanılır
import pandas as pd # pandas kütüphanesini veri işleme ve analiz için
içeri aktarır

df_music = pd.read_csv('data/music_clean.csv') # 'music_clean.csv'
dosyasını df_music veri çerçevesine yükler
df_music = df_music.dropna(subset=['genre', 'popularity', 'loudness',
'liveness', 'tempo']) # Belirtilen sütunlarda eksik veri bulunan
satırlar çıkarılır

X = df_music.drop('genre', axis=1).values # 'genre' dışında kalan tüm
sütunlar bağımsız değişkenler olarak X'e atanır
y = df_music['genre'].values # 'genre' sütunu bağımlı değişken olarak
y'ye atanır

# Bir ardışık düzende, son adım hariç her adımın bir dönüştürücü
olması gerektiği unutulmamalıdır
# Bu açıklama, pipeline içerisinde kullanılan her bir adımın bir veri
dönüştürücü (transformer) olması gerektiğini belirtir.

from sklearn.linear_model import LogisticRegression #
LogisticRegression modelini içeri aktarır

# Pipeline içerisinde yapılacak işlemler sırasıyla tanımlanır:
# 1. Eksik verilerin doldurulması (SimpleImputer ile)
# 2. Lojistik regresyon modelinin uygulanması
steps = [
    ('imputation', SimpleImputer()), # Eksik veriler SimpleImputer
ile doldurulacak
    ('logistic_regression', LogisticRegression()) # Lojistik
regresyon modeli uygulanacak
]

pipeline = Pipeline(steps=steps) # Tanımlanan adımları içeren
pipeline oluşturulur

# Veriyi eğitim ve test setlerine ayırır
X_train, X_test, y_train, y_test = train_test_split(X, y,
test_size=0.2, random_state=42) # %80 eğitim, %20 test seti olarak
```


ayırır

```
pipeline.fit(X_train, y_train) # Pipeline içerisindeki tüm adımlar
sırasıyla eğitim seti üzerinde çalıştırılır ve model eğitilir
pipeline.score(X_test, y_test) # Test seti üzerinde modelin doğruluğu
hesaplanır
```

STANDART SCALER:

StandardScaler (Standartlaştırıcı), veri ön işleme (preprocessing) adımlarında yaygın olarak kullanılan bir tekniktir. Verilerin özelliklerini (sütunlarını) ortalama 0 ve standart sapma 1 olacak şekilde ölçeklendiren bir araçtır. Veri setindeki her bir özelliğin (özellikle sayısal sütunların) dağılımını standartlaştırarak modelleme sürecine uygun hale getirir.

```
import pandas as pd # pandas kütüphanesini veri işleme ve analiz için
içeri aktarır

df_music = pd.read_csv('data/music_genre.csv') # 'music_genre.csv'
dosyasını df_music veri çerçevesine yükler

df_music.describe().T # df_music veri çerçevesinin sayısal
sütunlarıyla ilgili temel istatistiksel bilgileri gösterir. .T ile
veriler transpose (satır-sütun değiştirerek) yapılır.

from sklearn.preprocessing import StandardScaler # Verileri
standartlaştırmak için StandardScaler sınıfını içeri aktarır
from sklearn.model_selection import train_test_split # Eğitim ve test
verisine ayırmak için train_test_split fonksiyonunu içeri aktarır
import numpy as np # Sayısal işlemler için numpy kütüphanesini içeri
aktarır

# 'music_genre' sütunu hariç tüm sütunları bağımsız değişkenler olarak
seçer
X = df_music.drop('music_genre', axis=1).values # Bağımsız
değişkenler X olarak atanır
y = df_music['music_genre'].values # Bağımlı değişken (hedef) olan
'music_genre' y olarak atanır

# Veriyi eğitim (%80) ve test (%20) setlerine ayırır. random_state=42,
işlemin tekrar edilebilirliğini sağlar.
X_train, X_test, y_train, y_test = train_test_split(X, y,
test_size=0.2, random_state=42)

scaler = StandardScaler() # Verileri standartlaştırmak için
StandardScaler nesnesi oluşturulur
X_train_scaled = scaler.fit_transform(X_train) # Eğitim verileri
üzerinde standardizasyon işlemi yapılır
X_test_scaled = scaler.fit_transform(X_test) # Test verileri
üzerinde standardizasyon işlemi yapılır
```

```

# Orijinal verilerin ortalaması ve standart sapması hesaplanır
print(np.mean(X), np.std(X)) # Orijinal X verilerinin
(standartlaştırılmamış) ortalama ve standart sapması yazdırılır

# Standardize edilmiş eğitim verilerinin ortalaması ve standart
sapması hesaplanır
print(np.mean(X_train_scaled), np.std(X_train_scaled)) # Standardize
edilmiş X_train verilerinin ortalama ve standart sapması yazdırılır

23100.432767763512 72094.37978367604
-2.132128274398108e-15 1.0000000000000005

from sklearn.pipeline import Pipeline # Pipeline sınıfını içeri
aktarır, ardışık işlemleri düzenlemek için kullanılır
from sklearn.neighbors import KNeighborsClassifier # KNN
sınıflandırıcı sınıfını içeri aktarır

# Pipeline içerisindeki adımlar belirlenir:
# 1. 'scaler' adımıyla veriler StandardScaler ile
standartlaştırılacak.
# 2. 'knn' adımıyla K-en yakın komşu (KNN) sınıflandırıcı
kullanılacak.
steps = [
    ('scaler', StandardScaler()), # İlk adım: Verileri
standartlaştırmak için StandardScaler kullanılır.
    ('knn', KNeighborsClassifier(n_neighbors=6)) # İkinci adım: K-en
yakın komşu sınıflandırıcı (KNN) kullanılır, n_neighbors=6 ile 6 komşu
dikkate alınır.
]

# Pipeline içerisinde belirlenen adımlar birleştirilir ve pipeline
nesnesi oluşturulur.
pipeline = Pipeline(steps)

# Eğitim verisini kullanarak pipeline'daki işlemler sırasıyla
gerçekleştirilir:
# 1. Eğitim verileri standartlaştırılır (scaler).
# 2. KNN sınıflandırıcısı eğitim verileri üzerinde eğitilir.
knn_scaled = pipeline.fit(X_train, y_train)

# Test verisi üzerinde tahmin yapılır: Test verisi, ilk adımda
standartlaştırılır ve ardından KNN sınıflandırıcısı ile tahmin
yapılır.
y_pred = knn_scaled.predict(X_test)

# Modelin doğruluğu hesaplanır: Test verisi ile yapılan tahminlerin
doğruluğu ölçülür.
# Sonuç, test verisindeki doğru sınıflandırmaların oranıdır.

```

```
knn_scaled.score(X_test, y_test) # Test verisinde doğruluk oranı hesaplanır ve döndürülür
```

```
0.48088888888888887
```

```
# Comparing performance using unscaled data
```

```
# KNeighborsClassifier sınıfını kullanarak bir model oluşturuluyor.  
# Bu model, **veri standartlaştırılmadan** (ölçeklenmeden) eğitim verileri üzerinde eğitilir.
```

```
knn_unscaled = KNeighborsClassifier(n_neighbors=6).fit(X_train,  
y_train) # Eğitim verisi ile model eğitilir
```

```
# Modelin test verisi üzerindeki doğruluğu hesaplanır.  
# Bu işlem, test setindeki doğru sınıflandırmaların oranını döndürür.  
knn_unscaled.score(X_test, y_test) # Test verisi ile doğruluk oranı hesaplanır
```

```
0.12722222222222222
```

```
from sklearn.model_selection import GridSearchCV # GridSearchCV sınıfını içeri aktarır, hiperparametre optimizasyonu için kullanılır  
import numpy as np # Sayısal işlemler için numpy kütüphanesini içeri aktarır
```

```
# Pipeline içerisinde yapılacak işlemler sırasıyla tanımlanır:  
# 1. 'scaler' adımıyla veriler StandardScaler ile standartlaştırılacak.  
# 2. 'knn' adımıyla K-en yakın komşu (KNN) sınıflandırıcı kullanılacak.
```

```
steps = [  
    ('scaler', StandardScaler()), # İlk adım: Veriler standartlaştırılacak  
    ('knn', KNeighborsClassifier()) # İkinci adım: K-en yakın komşu sınıflandırıcısı (KNN) uygulanacak  
]
```

```
# Pipeline içerisinde belirlenen adımlar birleştirilir ve pipeline nesnesi oluşturulur.  
pipeline = Pipeline(steps)
```

```
# Hiperparametre grid'ini tanımlar: Burada 'knn' modelinin 'n_neighbors' parametresi için 1'den 50'ye kadar olan değerler denenir.
```

```
parameters = {"knn__n_neighbors" : np.arange(1, 50)} #  
'knn__n_neighbors' parametresi 1 ile 50 arasında ayarlanacak
```

```
# GridSearchCV, verilen parametrelerin her kombinasyonunu deneyerek en iyi parametreyi bulur
```

```
cv = GridSearchCV(pipeline, param_grid=parameters) # Pipeline içerisinde hiperparametre grid'ini kullanarak GridSearchCV nesnesi
```

```
oluşturulur

# Eğitim verisi üzerinde GridSearchCV uygulanır
cv.fit(X_train, y_train) # GridSearchCV ile belirtilen parametrelerle
model eğitilir

# En iyi performans ve parametreler yazdırılır
(cv.best_score_, cv.best_params_) # GridSearchCV'nin bulduğu en iyi
doğruluk (score) ve en iyi parametreler döndürülür

(0.5193075581485083, {'knn__n_neighbors': 38})

import matplotlib.pyplot as plt # Görselleştirme için matplotlib
kütüphanesini içeri aktarır

from sklearn.preprocessing import StandardScaler # Veriyi
standartlaştırmak için StandardScaler sınıfını içeri aktarır
from sklearn.model_selection import cross_val_score, KFold,
train_test_split # Veri bölme ve çapraz doğrulama için gerekli
sınıflar içeri aktarılır
from sklearn.neighbors import KNeighborsClassifier # KNN
sınıflandırıcı sınıfını içeri aktarır
from sklearn.linear_model import LogisticRegression # Lojistik
regresyon sınıfını içeri aktarır
from sklearn.tree import DecisionTreeClassifier # Karar ağacı
sınıflandırıcı sınıfını içeri aktarır

df_music = pd.read_csv("data/music_clean.csv") # 'music_clean.csv'
dosyasını df_music veri çerçevesine yükler

X = df_music.drop('genre', axis=1).values # 'genre' dışındaki tüm
sütunlar bağımsız değişkenler (X) olarak seçilir
y = df_music['genre'].values # 'genre' sütunu bağımlı değişken (y)
olarak seçilir

# Eğitim ve test verisi olarak %80 eğitim, %20 test ayrılır.
random_state=42, işlemi tekrarladığınızda aynı bölmeyi sağlar.
X_train, X_test, y_train, y_test = train_test_split(X, y,
test_size=0.2, random_state=42)

# Veriyi standartlaştırmak için StandardScaler sınıfı kullanılır.
Eğitim ve test verilerine ayrı ayrı uygulanır.
scaler = StandardScaler() # StandardScaler nesnesi oluşturulur
X_train_scaled = scaler.fit_transform(X_train) # Eğitim verileri
üzerinde fit işlemi yapılır ve veriler dönüştürülür
X_test_scaled = scaler.fit_transform(X_test) # Test verileri
üzerinde fit işlemi yapılır ve veriler dönüştürülür

# Kullanılacak modellerin tanımlandığı bir sözlük oluşturulur.
models = {
```

```

    "Logistic Regression" : LogisticRegression(), # Lojistik
    regresyon modeli
    "KNN": KNeighborsClassifier(), # KNN sınıflandırıcısı
    "Decision Tree": DecisionTreeClassifier() # Karar ağacı
    sınıflandırıcısı
}

results = [] # Çapraz doğrulama sonuçlarını saklayacak boş bir liste
oluşturulur

# Modellerin her birini sırasıyla test eder ve sonuçları 'results'
listesine ekler
for model in models.values():
    kf = KFold(n_splits=6, random_state=True, shuffle=True) # KFold
    ile 6 katmanlı çapraz doğrulama yapılır
    cv_results = cross_val_score(model, X_train_scaled, y_train,
    cv=kf) # Modelin doğruluğu çapraz doğrulama ile hesaplanır
    results.append(cv_results) # Hesaplanan doğruluk sonuçları
    'results' listesine eklenir

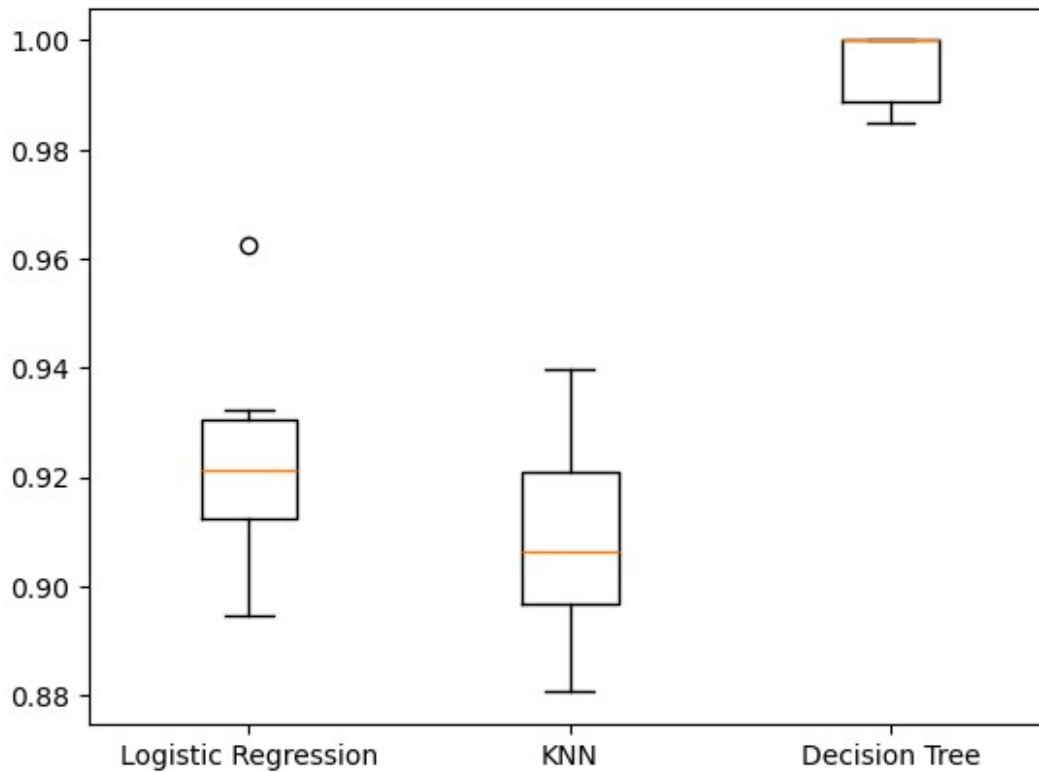
# Modellerin doğruluk sonuçlarını görselleştirmek için boxplot çizilir
plt.boxplot(results, labels=models.keys()) # Boxplot, her modelin
doğruluk dağılımını gösterir

/var/folders/zf/gnk755n14rj48wl97n0lv_0w0000gn/T/
ipykernel_1908/2990527257.py:38: MatplotlibDeprecationWarning: The
'labels' parameter of boxplot() has been renamed 'tick_labels' since
Matplotlib 3.9; support for the old name will be dropped in 3.11.
plt.boxplot(results, labels=models.keys()) # Boxplot, her modelin
doğruluk dağılımını gösterir

{'whiskers': [<matplotlib.lines.Line2D at 0x1636734d0>,
<matplotlib.lines.Line2D at 0x163673c50>,
<matplotlib.lines.Line2D at 0x1636714c0>,
<matplotlib.lines.Line2D at 0x163671040>,
<matplotlib.lines.Line2D at 0x161d502c0>,
<matplotlib.lines.Line2D at 0x161d50a10>],
'caps': [<matplotlib.lines.Line2D at 0x1636728a0>,
<matplotlib.lines.Line2D at 0x1636728d0>,
<matplotlib.lines.Line2D at 0x163670c20>,
<matplotlib.lines.Line2D at 0x163673a10>,
<matplotlib.lines.Line2D at 0x161d50e30>,
<matplotlib.lines.Line2D at 0x161d51040>],
'boxes': [<matplotlib.lines.Line2D at 0x161c92600>,
<matplotlib.lines.Line2D at 0x1636717f0>,
<matplotlib.lines.Line2D at 0x161d50860>],
'medians': [<matplotlib.lines.Line2D at 0x163672510>,
<matplotlib.lines.Line2D at 0x163670170>,
<matplotlib.lines.Line2D at 0x161d51310>],

```

```
'fliers': [<matplotlib.lines.Line2D at 0x163671d90>,  
<matplotlib.lines.Line2D at 0x161d50980>,  
<matplotlib.lines.Line2D at 0x161d51610>],  
'means': []}
```


KNN modelinin doğruluk dağılımı en geniş olan modeldir ve uç değerler dikkat çekicidir. Bu, parametre ayarlamaları (örneğin, komşu sayısı) ile iyileştirilebilir. Karar Ağacı daha belirsiz sonuçlar verir ve doğruluk dağılımı oldukça yayılmıştır. Bu, modelin bazen çok iyi, bazen de çok kötü sonuçlar verdiğini gösterir. Lojistik Regresyon ise genellikle sabit ve yüksek doğruluk değerleri üretmektedir. Bu, modelin doğruluğunun daha istikrarlı olduğunu gösterir.